

Bruksela, 24 lutego 2023 r.
(OR. en)

6845/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0046 (COD)

TELECOM 50
COMPET 146
MI 140
IA 32
CODEC 262

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	23 lutego 2023 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2023) 94 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej oraz uchylające dyrektywę 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej)

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 94 final.

Zał.: COM(2023) 94 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 23.2.2023 r.
COM(2023) 94 final

2023/0046 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej oraz uchylające dyrektywę 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej)

{SEC(2023) 96 final} - {SWD(2023) 46 final} - {SWD(2023) 47 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Przyczyny i cele wniosku**

Infrastruktura cyfrowa wysokiej jakości jest coraz bardziej znaczącym filarem całej gospodarki, obok sieci elektrycznej, gazowej, wodnej i transportowej. Doskonała i bezpieczna łączność dla wszystkich i wszędzie w UE staje się warunkiem koniecznym osiągnięcia trwałych korzyści natury gospodarczej i społecznej w oparciu o nowoczesne usługi online i szybkie łącza internetowe.

Biorąc pod uwagę szybki postęp w rozwoju technologii cyfrowych, aby nadążyć za rosnącym zapotrzebowaniem na przepustowość, należy poczynić znaczne inwestycje w sieci. W komunikacie „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy”¹ z 2020 r. oszacowano, że w przypadku samej infrastruktury cyfrowej i sieci cyfrowych luka inwestycyjna w UE wynosi 65 mld EUR rocznie. W związku z tym Komisja zapowiedziała przegląd dyrektywy w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej² z 2014 r. („dyrektywa w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej”).

Znaczną część kosztów wdrażania sieci powodują: (i) nieefektywne rozwiązania stosowane w procesie rozbudowy sieci szerokopasmowych związane z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury pasywnej (np. kanałów, szafek i anten); (ii) trudności związane z koordynacją robót budowlanych; (iii) uciążliwe procedury administracyjne dotyczące udzielania zezwoleń oraz (iv) wąskie gardła utrudniające wdrażanie wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej. Aby ułatwić i wesprzeć rozbudowę sieci, Komisja przedstawiła w 2013 r. wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, zawierający zharmonizowane środki mające na celu obniżenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej³.

Tymczasem cele Europejskiej agendy cyfrowej, które stanowiły podstawę dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, zostały już w dużej mierze osiągnięte, ale też stały się nieaktualne. Odsetek gospodarstw domowych posiadających dostęp do internetu o przepustowości 30 Mb/s wzrósł z 58,1 % w 2013 r. do 90,1 % w 2021 r. Biorąc jednak pod uwagę rosnące zapotrzebowanie przedsiębiorstw i osób fizycznych na łączność stacjonarną i ruchomą o bardzo dużej przepustowości, dostępność łączy o przepustowości tylko 30 Mb/s nie jest już rozwiązaniem dostosowanym do przyszłych wyzwań. Co więcej, nie jest to spójne z nowymi celami określonymi w dyrektywie (UE) 2018/1972 (Europejski kodeks łączności elektronicznej – „kodeks”)⁴ w zakresie zapewnienia łączności i powszechnej dostępności sieci o bardzo dużej

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy”, [COM\(2020\) 67 final](#).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej (Dz.U. L 155 z 23.5.2014, s. 1).

³ Sieci zdolne do dostarczania usług dostępu szerokopasmowego o prędkości co najmniej 30 Mb/s.

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 36).

przepustowości. W konkluzjach Rady w sprawie kształtowania cyfrowej przyszłości Europy z dnia 9 czerwca 2020 r. podkreślono ponadto, że pandemia COVID-19 uwidoczniła potrzebę zapewnienia szybkiej i powszechnej łączności. Wezwano w nich do przedstawienia pakietu dodatkowych środków wspomagających bieżące i nowe potrzeby w zakresie budowy sieci, obejmującego rozszerzenie środków przewidzianych w dyrektywie w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej. W związku z tym w komunikacie „Cyfrowy kompas 2030: europejska droga w cyfrowej dekadzie”⁵ Komisja określiła zaktualizowane cele na 2030 r., które lepiej odpowiadają przewidywanym przyszłym potrzebom w zakresie łączności. Cele te zostały następnie uwzględnione i doprecyzowane w programie polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie”⁶. W programie określono strukturę zarządzania, obejmującą monitorowanie i mechanizm ścisłej współpracy między Komisją i państwami członkowskimi, aby zapewnić osiągnięcie przez UE celów ogólnych i celów cyfrowych do 2030 r.

Celem niniejszego wniosku dotyczącego aktu w sprawie infrastruktury gigabitowej, który jest inicjatywą realizowaną w ramach programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT) Komisji⁷, jest wyeliminowanie niedociągnięć dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej oraz przyczynienie się do zapewnienia opłacalnego i terminowego wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości, co jest niezbędne do zaspokojenia zwiększonych potrzeb UE w zakresie łączności⁸.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Wniosek stanowi część ram regulacyjnych dotyczących łączności elektronicznej i jest spójny z pozostałymi instrumentami legislacyjnymi i nielegislacyjnymi, które również stanowią część tych ram⁹. W szczególności wniosek jest spójny z innymi instrumentami wspierającymi realizację celów w zakresie łączności stacjonarnej i ruchomej w UE (tj. z Europejskim kodeksem łączności elektronicznej). Chociaż w kodeksie przewidziano głównie, z wyjątkiem konkretnych przypadków, możliwość nakładania obowiązków na operatorów łączności elektronicznej posiadających pozycję dominującą – znaczącą pozycję rynkową – na danym rynku łączności elektronicznej, niniejszy wniosek dotyczy przedsiębiorstw obsługujących sieć

⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Cyfrowy kompas na 2030 r.: europejska droga w cyfrowej dekadzie”, COM(2021) 118 final.

⁶ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz.U. L 323 z 19.12.2022, s. 4).

⁷ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12463-Szybki-internet-szerokopasmowy-w-UE-przegląd-przepisów_pl

⁸ Odpowiedzią rynku na rosnące zapotrzebowanie na szybki internet wysokiej jakości było przybliżanie światłowodów do użytkowników, przy czym obecne, a nawet przyszłe „sieci o bardzo dużej przepustowości” wymagają parametrów użytkowych równoważnych z tymi, które może zapewnić sieć oparta na elementach światłowodowych przynajmniej do punktu dystrybucyjnego w miejscu świadczenia usługi.

⁹ Oprócz kodeksu ramy regulacyjne uzupełniają następujące dokumenty: zalecenie Komisji (UE) 2020/2245 z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie rynków właściwych w zakresie produktów i usług telekomunikacyjnych w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante* zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz.U. L 439 z 29.12.2020, s. 23), zalecenie Komisji z dnia 20 września 2010 r. w sprawie regulowanego dostępu do sieci dostępu nowej generacji (2010/572/UE) (Dz.U. L 251 z 25.9.2010, s. 35) oraz zalecenie Komisji z dnia 11 września 2013 r. w sprawie jednolitych obowiązków niedyskryminacji i metod kalkulacji kosztów w celu promowania konkurencji i poprawienia otoczenia dla inwestycji w sieci szerokopasmowe (2013/466/UE) (Dz.U. L 251 z 21.9.2013, s. 13). Dwa ostatnie zalecenia są obecnie przedmiotem przeglądu.

łączności elektronicznej lub operatorów infrastruktury użyteczności publicznej, niezależnie od tego, czy posiadają one znaczącą pozycję rynkową.

Niniejszy wniosek jest również spójny z przyjętym we wrześniu 2020 r. zaleceniem w sprawie zestawu narzędzi na rzecz łączności służących zmniejszeniu kosztów wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości oraz zapewnieniu terminowego dostępu do widma radiowego 5G. Kolejny zestaw narzędzi na rzecz łączności¹⁰ uzgodniony przez państwa członkowskie w marcu 2021 r. zawiera 22 najlepsze praktyki mające na celu zmniejszenie kosztów wprowadzania sieci, które to praktyki zostały w dużej mierze uwzględnione w środkach proponowanych w niniejszym wniosku.

Niniejszy wniosek jest ponadto spójny z przedstawionym niedawno wnioskiem Komisji dotyczącym unijnego programu bezpiecznej łączności¹¹, którego celem jest ułatwienie szerokopasmowego dostępu satelitarnego do obszarów znajdujących się poza zasięgiem innej infrastruktury stacjonarnej i ruchomej sieci łączności elektronicznej.

Niniejszy wniosek jest również spójny z inicjatywami finansowymi mającymi na celu wspieranie wdrażania sieci szerokopasmowych na obszarach wiejskich i oddalonych oraz innych obszarach o utrudnionym dostępie do sieci, w tym z cyfrową częścią instrumentu „Łącząc Europę” (CEF i CEF Digital)¹², z funduszami na rzecz odbudowy po pandemii COVID-19¹³ oraz z krajowymi inicjatywami dotyczącymi pomocy państwa¹⁴. Przyjęte niedawno nowe wytyczne w sprawie pomocy państwa na sieci szerokopasmowe¹⁵ również przyczyniają się do przyspieszenia i rozszerzenia zakresu wdrażania sieci szerokopasmowych dzięki wyjaśnieniu, w jakich przypadkach wsparcie publiczne jest zgodne z regułami konkurencji.

• Spójność z innymi politykami Unii

Wniosek jest spójny z celami klimatycznymi Europejskiego Zielonego Ładu¹⁶, zapisanymi w Europejskim prawie o klimacie¹⁷ przez Radę i Parlament w czerwcu 2021 r. Infrastruktura łączności cyfrowej ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia dwójakiej transformacji –

¹⁰ [Wspólny unijny zestaw narzędzi na rzecz łączności](#) ustanowiony w zaleceniu Komisji (UE) 2020/1307 w sprawie wspólnego unijnego zestawu narzędzi służących zmniejszeniu kosztów wprowadzania sieci o bardzo dużej przepustowości oraz zapewnieniu terminowego i sprzyjającego inwestycjom dostępu do widma radiowego 5G, aby wspierać łączność z myślą o odbudowie gospodarki po kryzysie związanym z COVID-19 w Unii (Dz.U. L 305 z 21.9.2020, s. 33).

¹¹ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijny program bezpiecznej łączności na lata 2023–2027 (COM(2022) 57 final); 2022/0039 COD, w przypadku którego porozumienie polityczne osiągnięto 17 listopada 2022 r.

¹² https://hadea.ec.europa.eu/programmes/connecting-europe-facility_en

¹³ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility_pl

¹⁴ Sprawozdanie z wdrażania pomocy państwa w odniesieniu do sieci szerokopasmowych, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d6b8368d-f3dd-11ea-991b-01aa75ed71a1/language-en>

¹⁵ Komunikat Komisji z dnia 12 grudnia 2022 r. „Wytyczne UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych”, (C(2022) 9343).

¹⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – „Europejski Zielony Ład”, [COM\(2019\) 640 final](#).

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

ekologicznej i cyfrowej, które stanowią priorytety Komisji. Infrastruktura cyfrowa odegra kluczową rolę w przejściu na zieloną gospodarkę, ponieważ jest ważnym czynnikiem sprzyjającym zapewnieniu efektywności energetycznej w innych sektorach. Zakrojona na szeroką skalę fala renowacji budynków¹⁸ do 2030 r., uruchomiona w ramach realizacji celów Zielonego Ładu, stwarza ponadto ogromne możliwości stworzenia synergii i zapewnienia wysokiej efektywności infrastruktury wewnątrzbudynkowej, w tym infrastruktury technicznej przystosowanej do technologii światłowodowej i okablowania światłowodowego. Pozwoli to ograniczyć niedogodności dla właścicieli budynków lub najemców oraz umożliwi bardziej efektywne wykorzystanie środków krajowych i unijnych dostępnych na potrzeby ważniejszej renowacji zasobów budowlanych.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą prawną niniejszego wniosku jest art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Artykuł ten stanowi również podstawę prawną dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, której uchylenie proponuje się w niniejszym wniosku. Jest to uzasadnione celem niniejszego wniosku, jakim jest zapewnienie dalszej harmonizacji rynków łączności elektronicznej w UE oraz poprawa warunków tworzenia i funkcjonowania rynku wewnętrznego.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Doświadczenie zdobyte podczas wdrażania dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej pokazało, że cel, jakim jest zapewnienie w UE pełnego dostępu do szybkiej łączności szerokopasmowej, nie może zostać osiągnięty ani w ramach dyrektywy, ani przez same państwa członkowskie w rozsądnym terminie i przy najbardziej efektywnym wykorzystaniu inwestycji prywatnych i publicznych. Ponadto niektóre przepisy kodeksu, a mianowicie art. 44, częściowo pokrywają się z przepisami dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, w związku z czym konieczne jest uproszczenie przepisów. Zapewnienie dostępu do sieci gigabitowej do 2030 r. wymaga również skoordynowanych działań wszystkich państw członkowskich. Środki, które państwa członkowskie wprowadziły do tej pory w celu zachęcenia do wdrażania sieci, w szczególności w zakresie zmniejszenia kosztów i skrócenia czasu wdrażania, są bardzo różne – niekiedy nawet w tym samym państwie członkowskim. Co więcej, przewidywana unijna wartość dodana została znacznie ograniczona przez znaczny zakres wyłączeń lub zwolnień stosowanych w wielu różnych okolicznościach i w różnych państwach członkowskich oraz przez brak wytycznych lub wspólnych zasad dotyczących poszczególnych środków określonych w dyrektywie w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej.

Obecna różnorodność przepisów powoduje bariery dla inwestycji transgranicznych. Ogranicza to swobodę udostępniania sieci łączności elektronicznej i świadczenia usług łączności elektronicznej. Ma to również wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego, w szczególności w przypadku nieodłącznych zastosowań transgranicznych, takich jak jazda

¹⁸ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – „Fala renowacji na potrzeby Europy – ekologizacja budynków, tworzenie miejsc pracy, poprawa jakości życia”, [COM\(2020\) 662 final](#).

autonomiczna i jazda pojazdem podłączonym do internetu, które wymagają powszechnego dostępu do sieci o bardzo dużej przepustowości. Bieżąca sytuacja utrudnia również operatorom łączności elektronicznej i innym zainteresowanym stronom (producentom sprzętu, przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie robót inżyniersko-budowlanych itp.) osiągnięcie korzyści skali. Problemy napotymane przy przyspieszaniu procesu zapewniania dostępu do szybkich łączności szerokopasmowych lub przyszłych wdrożeń sieci o bardzo dużej przepustowości są takie same w większości, jeśli nie we wszystkich państwach członkowskich. Powszechnie stosowane środki, które są niezbędne do rozwiązania tych problemów, obejmują również zmniejszenie kosztów i usprawnienie procedur administracyjnych. Niniejszy wniosek nie ma wpływu na autonomię proceduralną państw członkowskich w zakresie wewnętrznego podziału kompetencji.

• **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności i stanowi ukierunkowany środek z zakresu polityki o intensywności proporcjonalnej do celów związanych z wspieraniem wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości zgodnie z kodeksem oraz z osiągnięciem celu określonego w programie polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r., jakim jest zapewnienie dostępu do ultraszybkiej sieci bezprzewodowej nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G oraz sieci gigabitowych¹⁹. Główna korzyść wynikająca z wniosku polega na tym, że zapewni on bardziej efektywne procesy planowania i realizacji inwestycji (a tym samym bardzo znaczące korzyści skali) dla operatorów publicznych sieci łączności elektronicznej. Korzyści skali i związane z nimi oszczędności wykracza ponadto poza sektor łączności elektronicznej i rozprzestrzenia się na inne branże (np. producentów sprzętu, przedsiębiorstwa budowlane).

Korzyści te można osiągnąć przy minimalnym obciążeniu administracyjnym. Obowiązki są ograniczone do niektórych części infrastruktury sieciowej, w przypadku których można spodziewać się znacznych oszczędności kosztów (np. okablowanie nie jest objęte zakresem definicji infrastruktury technicznej, a tym samym nie podlega obowiązkom w zakresie dostępu i przejrzystości określonym w niniejszym wniosku)²⁰. Proponowane przepisy wprowadzają również proporcjonalne dostosowania (np. możliwość odrzucenia wniosków o dostęp z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków). We wniosku przewidziano również wyjątki, w przypadku których niektóre obowiązki nie mają zastosowania w określonych okolicznościach (np. dostęp do niektórych kategorii budynków będących własnością podmiotów sektora publicznego lub przez nie kontrolowanych ze względu na ich wartość architektoniczną, historyczną, religijną lub przyrodniczą lub dostarczanie informacji o tych budynkach). Wyjątki te przyczyniają się do zapewnienia proporcjonalności wniosku i zapewniają odpowiednią elastyczność potrzebną do uwzględnienia warunków krajowych. Proponowane środki na rzecz cyfryzacji odpowiednich procedur administracyjnych

¹⁹ Art. 4 ust. 2 lit. a) decyzji ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie”: „wszyscy użytkownicy końcowi przebywający w stałej lokalizacji są objęci siecią gigabitową aż do punktu zakończenia sieci, a wszystkie obszary zaludnione są objęte ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G, zgodnie z zasadą neutralności technologicznej”.

²⁰ O znaczeniu infrastruktury technicznej (często zwanej „inżynierią lądową i wodną”) dla realizacji sieci wspomniano również w Europejskim kodeksie łączności elektronicznej, którego art. 73 stanowi, że krajowy organ regulacyjny może uznać nałożenie obowiązków związanych z dostępem do obiektów inżynierii lądowej i wodnej wyłącznie na podstawie art. 72 („Dostęp do obiektów inżynierii lądowej i wodnej”) za proporcjonalny środek służący promowaniu konkurencji i interesów użytkownika końcowego.

umożliwiają ponadto państwom członkowskim ponowne wykorzystanie i rozszerzenie istniejących usług i platform cyfrowych na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym, które mają ten sam cel i są zgodne z niniejszym rozporządzeniem.

- **Wybór instrumentu**

Proponowanym instrumentem jest rozporządzenie. Wynika to z doświadczeń związanych z transpozycją i wdrażaniem dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej oraz udokumentowanych ograniczeń tej dyrektywy w rozwiązywaniu stałych zidentyfikowanych problemów, które powstały na skutek nie tylko minimalnego podejścia do harmonizacji, ale także dążenia do niskiego poziomu harmonizacji (np. wiele przepisów miało charakter fakultatywny, natomiast inne, takie jak te dotyczące przejrzystości, obejmowały jedynie minimalną liczbę elementów), a także powolnej i nieskutecznej transpozycji.

Rozporządzenie jest najlepszym rozwiązaniem, które umożliwi przyspieszenie wdrażania sieci, co jest niezbędne, aby stworzyć Europę na miarę ery cyfrowej. Rozporządzenie będzie miało największy wpływ na przyspieszenie rozwoju sieci gigabitowych, ponieważ ma bezpośrednie zastosowanie w państwach członkowskich. W szybko rozwijającej się gospodarce cyfrowej niezbędne jest szybkie wdrożenie środków, które zmniejszą obciążenie dla przedsiębiorstw i organów publicznych. Z kolei transpozycja dyrektywy do prawa krajowego zajęłaby państwom członkowskim dużo czasu, co opóźniłoby rozpoczęcie stosowania proponowanych przepisów i zagroziłoby osiągnięciu celów na 2030 r. W przeciwieństwie do dyrektywy rozporządzenie ma bezpośredni skutek, co jest ważne w przypadku przepisów, które mają zastosowanie głównie w stosunkach handlowych między dostawcami sieci łączności elektronicznej a operatorami sieci.

Komisja przedstawia zatem wniosek dotyczący rozporządzenia – aktu w sprawie infrastruktury gigabitowej – aby zapobiec dalszym rozbieżnościom, które utrudniają świadczenie odpowiednich usług na rynku wewnętrznym, oraz zagwarantować przedsiębiorstwom te same prawa i obowiązki. Jest to konieczne do zapewnienia pewności prawa i przejrzystości wszystkim zaangażowanym podmiotom gospodarczym.

Wniosek uchyla dyrektywę w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, która, ze względu na wspomniane powyżej niedociągnięcia, została wdrożona w sposób bardzo fragmentaryczny i w ograniczonym zakresie. Rozporządzenie, obejmujące wszystkie obszary merytoryczne, zawierające bardziej przejrzyste przepisy i zapewniające ogólnie wyższy poziom harmonizacji, powinno zaradzić tym niedociągnięciom, a jednocześnie zachować proporcjonalność i pozostawić państwom członkowskim pewną elastyczność w zakresie przepisów szczegółowych, aby odzwierciedlić specyficzne warunki krajowe.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Ze sprawozdania oceniającego dyrektywę w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, które towarzyszy niniejszemu wnioskowi, wynika, że dyrektywa była jedynie częściowo skuteczna i efektywna w realizacji określonych w niej

celów ogólnych i szczegółowych, które są jednak nadal istotne. Dotychczasowe wdrożenie zasadniczo wskazuje na dobre wyniki w zakresie pozostałych trzech analizowanych kryteriów: adekwatności, spójności i unijnej wartości dodanej.

Ogólnie rzecz biorąc, dyrektywa w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej przyczyniła się do rozwoju szybkich sieci szerokopasmowych (ponownie wykorzystano blisko 100 000 km infrastruktury kanałowej i nadziemnej). W obszarach, w których dyrektywa w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej jest skutecznie stosowana, może ona przyspieszyć realizację projektów dotyczących szybkich sieci szerokopasmowych o kilka miesięcy, zmniejszyć koszty wdrażania o 10–30 % oraz proporcjonalnie zwiększyć zasięg sieci.

Największe postępy poczyniono w zakresie dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej i powiązanych środków zapewniających przejrzystość, natomiast mniejsze postępy odnotowano w zakresie udzielania zezwoleń, koordynacji robót budowlanych oraz dostępu do infrastruktury wewnątrzbudynkowej. Wyniki są jednak niejednolite w całej UE i nawet w obszarach działań o większej skuteczności dyrektywa nie zaspokaja w pełni potrzeby szybszego i bardziej efektywnego²¹ rozwoju sieci łączności elektronicznej, które mają wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Należy wzmocnić obowiązujące przepisy dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, tak aby były lepiej dostosowane do obecnych i przyszłych potrzeb w zakresie łączności i priorytetów UE oraz aby w pełni odzwierciedlały rozwój rynku i technologii. Utrzymujące się bariery w rozwoju sieci łączności elektronicznej, brak jednolitych i cyfrowych procedur administracyjnych oraz niewystarczająco skuteczne pojedyncze punkty informacyjne nadal utrudniają osiągnięcie potencjalnych korzyści płynących ze środków służących zmniejszeniu kosztów, które to środki mogłyby przyczynić się do bardziej opłacalnego i szybszego wdrażania sieci w całej UE. Wysokie koszty wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym koszty związane ze światłowodem do domu i średniopasmową siecią 5G, osłabiają zachęty do rozwoju sieci i rentowność nowych wdrożeń. Wdrażanie sieci w całej UE zostało znacznie spowolnione przez brak koordynacji między poszczególnymi organami odpowiedzialnymi za wydawanie zezwoleń, różne rodzaje zezwoleń potrzebnych do wdrażania sieci, brak elektronicznych procedur składania wniosków o udzielenie zezwolenia oraz ogólne nieprzestrzeganie terminów udzielania zezwoleń na wdrażanie sieci, w tym zezwoleń dotyczących korzystania z praw drogi.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Podstawowymi źródłami informacji na potrzeby sporządzenia niniejszego wniosku były: przegląd publikacji, informacje na temat realizacji obecnych polityk, analizy dotyczące poprzednich działań i sprawozdań z monitorowania i oceny, wkład zainteresowanych stron oraz specjalne badania uzupełniające.

²¹ Na przykład w sprawozdaniu oceniającym (ocena w ramach dokumentu roboczego służb Komisji) wykazano, że największe postępy osiągnięto w zakresie dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej i powiązanych środków zapewniających przejrzystość. Niektóre państwa członkowskie wykroczyły ponadto poza przepisy dyrektywy i rozszerzyły określony zakres minimalnych informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej.

Ponadto konsultacje z zainteresowanymi stronami przeprowadzono w ramach:

- zaproszenia do przekazania informacji zwrotnych na temat planu działania/wstępnej oceny skutków (od 19 czerwca 2020 r. do 17 lipca 2020 r.);
- konsultacji publicznych (od 2 grudnia 2020 r. do 2 marca 2021 r.) w oparciu o szczegółowy kwestionariusz obejmujący aspekty retrospektywne i perspektywiczne;
- tematycznych internetowych warsztatów partycypacyjnych dla zainteresowanych stron, które odbyły się w styczniu i lutym 2021 r.;
- opinii Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC²²) dotyczącej zmiany dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, która to opinia obejmowała aspekty retrospektywne i perspektywiczne;
- spotkań dwustronnych, w tym z zainteresowanymi podmiotami działającymi na rynku i reprezentującymi je stowarzyszeniami oraz władzami lokalnymi i regionalnymi;
- specjalnych warsztatów zorganizowanych w czerwcu 2021 r. i styczniu 2022 r. przez konsultantów przygotowujących badanie uzupełniające oraz ankiet/konsultacji *ad hoc*.

Ogólnie rzecz biorąc, zainteresowane strony podkreśliły, że wysokiej jakości łączność odegrała istotną rolę podczas pandemii i odbudowy gospodarki.

Znaczna grupa operatorów i większość stowarzyszeń przedsiębiorców zwróciły uwagę na konieczność dalszej harmonizacji i regulacji na szczeblu UE, zwłaszcza w zakresie procedur administracyjnych, takich jak udzielanie zezwoleń, w celu wyeliminowania fragmentacji rynku. Mniejsza liczba operatorów wskazała jednak na potrzebę pozostawienia państwom członkowskim swobody w zakresie wdrażania i egzekwowania przepisów UE. Organy publiczne, w tym BEREC, opowiedziały się za przyjęciem środków na szczeblu UE. Wezwały one do harmonizacji i do podjęcia tylko tych działań, które są niezbędne do wyznaczonych osiągnięcia celów oraz wskazały na niektóre obszary, w których środki krajowe byłyby bardziej odpowiednie (np. wytyczne dotyczące warunków dostępu). Niektóre organy publiczne zgłosiły pewne zastrzeżenia dotyczące dodatkowego obciążenia i kosztów związanych z działaniami na rzecz przejrzystości i cyfryzacji.

Większość respondentów, którzy wzięli udział w konsultacjach z zainteresowanymi stronami, stwierdziła, że w dyrektywie w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej ustanowiono odpowiednie ramy umożliwiające efektywniejsze wdrażanie sieci łączności elektronicznej oraz że środki określone w dyrektywie są istotne. Zainteresowane strony wyraziły jednak różne opinie na temat skuteczności dyrektywy w osiąganiu jej ogólnego celu, jakim jest zmniejszenie kosztów i zwiększenie tempa wdrażania sieci.

²² W skład BEREC (Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej) wchodzi szefowie lub wyznaczeni przedstawiciele wysokiego szczebla krajowych organów regulacyjnych państw członkowskich UE. BEREC ustanowiono rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1971.

Zainteresowane strony podkreśliły znaczenie dostępności odpowiedniej infrastruktury technicznej, w tym elementów niebędących częścią sieci, które są własnością podmiotów sektora publicznego lub są przez nie kontrolowane, dla skutecznego wdrażania sieci, w szczególności sieci 5G. Zainteresowane strony wezwały również do opracowania wytycznych dotyczących sprawiedliwych i rozsądnych warunków i zasad, jak również kryteriów odrzucania wniosków o dostęp. Pomogłoby to zapobiec nieuzasadnionym odmowom ze względu na dostępność innych możliwych środków dostępu.

Większość zainteresowanych stron zgodziła się, że koordynacja robót budowlanych może potencjalnie obniżyć koszty wdrażania sieci. Chociaż BEREC uznał, że rozszerzenie obowiązku koordynacji na wszystkie projekty (finansowane ze środków publicznych i prywatnych) dotyczące wdrażania sieci byłoby korzystne, wiele zainteresowanych stron opowiedziało się przeciwko takiemu rozwiązaniu.

Większość zainteresowanych stron uważa, że dostępność regularnie aktualizowanych minimalnych informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej lub planowanych robót budowlanych, w tym lokalizacji georeferencyjnych i tras, za pośrednictwem pojedynczych punktów informacyjnych ma istotne znaczenie w kontekście wdrażania sieci. Organy publiczne, w tym władze lokalne, wezwały do zapewnienia elastyczności w ponownym wykorzystywaniu i ulepszaniu dobrze funkcjonujących narzędzi cyfrowych, które są już stosowane w różnych państwach członkowskich, przy czym niektóre z nich są również wykorzystywane w innych sektorach.

Większość zainteresowanych stron, w tym operatorzy sieci, zgodziła się, że usprawnienie procedur udzielania zezwoleń, w tym składanie wniosków o udzielenie zezwolenia drogą elektroniczną, pomogłoby we wdrażaniu sieci.

Zainteresowane strony wzywają również do wzmocnienia obecnych przepisów dotyczących infrastruktury wewnątrz budynkowej, w tym do zwiększenia poziomu ambicji z ultraszybkich sieci na sieci o bardzo dużej przepustowości/światłowód oraz do zaproponowania obowiązku dla właścicieli budynków w zakresie wprowadzania wewnątrzbudynkowego okablowania światłowodowego i zapewniania dostępu do niego.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Komisja wykorzystała specjalne badanie uzupełniające opracowane przez ICF SA, Wavestone SA i Centrum Studiów nad Polityką Europejską przy wsparciu WIK Consult GmbH i EcoAct²³. W badaniu oceniono skutki środków przyjętych w ramach dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej oraz uwzględniono, w stosownych przypadkach, skutki środków krajowych wprowadzonych w celu zmniejszenia kosztów wdrażania szybkich sieci szerokopasmowych. Badanie posłużyło również do sporządzenia oceny skutków możliwych wariantów strategicznych, która ma towarzyszyć tej inicjatywie. Ponadto krajowe plany działania i sprawozdania z wdrażania przedłożone przez państwa członkowskie w ramach [zestawu narzędzi na rzecz łączności](#)²⁴, który obejmował zestaw 39 najlepszych praktyk mających na celu poprawę wdrażania sieci i zapewnienie szybkiego dostępu do widma sieci 5G, dostarczyły cennych

²³ Badanie uzupełniające ocenę obecnych środków na poziomie europejskim i krajowym mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania sieci łączności elektronicznej oraz służące sporządzeniu oceny skutków, która ma towarzyszyć inicjatywie UE dotyczącej przeglądu dyrektywy 2014/61/UE.

²⁴ [Wspólny unijny zestaw narzędzi w zakresie łączności.](#)

informacji na temat najbardziej odpowiednich środków i sposobów ich wykorzystania. Komisja wykorzystwała również inne źródła informacji określone w ramach analizy publikacji, w tym kilka badań²⁵ i sprawozdań²⁶.

- **Ocena skutków**

Streszczenie oceny skutków oraz pozytywną opinię Rady ds. Kontroli Regulacyjnej można znaleźć na stronie internetowej Komisji²⁷. W ocenie skutków przeanalizowano przedstawione poniżej warianty strategiczne.

Wariant 0: scenariusz bazowy

W ramach wariantu dotyczącego niewprowadzania zmian w dyrektywie w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej przewiduje się, że nie zostaną wprowadzone żadne dodatkowe środki poza istniejącymi. Obowiązująca dyrektywa oraz powiązane z nią instrumenty regulacyjne i nieregulacyjne mają być wdrażane tak jak do tej pory. Podejście to można by uzupełnić o wymianę dobrych praktyk, wspieraną przez inicjatywy na rzecz wymiany (np. zestaw narzędzi na rzecz łączności). Zakłada się, że w ramach wariantu dotyczącego braku zmian sieć byłaby nadal rozbudowywana, ale utrzymałaby się dotychczasowa fragmentacja; wdrażanie sieci nie byłoby tak skuteczne i efektywne, jak mogłoby być, a osiągnięcie celów w zakresie łączności do 2030 r. byłoby zagrożone.

Wariant 1: aktualizacja, doprecyzowanie i dostosowanie (podejście minimalne)

W ramach tego wariantu proponuje się dostosowanie dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej do kodeksu (zakres sieci o bardzo dużej przepustowości zamiast ultraszybkiej sieci), nadanie niektórym obecnie fakultatywnym środkom charakteru obowiązkowego (przejrzystość, udzielanie zezwoleń) oraz doprecyzowanie niektórych przepisów w celu dostosowania różnych wykładni państw członkowskich (dotyczących m.in. zezwoleń, projektów finansowanych ze środków publicznych obejmujących koordynację robót budowlanych oraz faktu, że składniki mienia podlegające obowiązkowi ciążącym na operatorach o znaczącej pozycji rynkowej lub obowiązkowi w zakresie pomocy państwa są wyłączone z równoległych obowiązków w zakresie dostępu wynikających z dyrektywy). Wariant ten opiera się na założeniu, że wprowadzenie nieznacznych zmian w dyrektywie, w połączeniu z wdrożeniem najlepszych praktyk określonych w zestawie narzędzi na rzecz łączności oraz pozostałych regulacyjnych ram łączności elektronicznej, usprawniłoby wdrożenie tej dyrektywy. W szczególności poprawa ta zostałaby osiągnięta poprzez częściowe rozwiązywanie problemów związanych

²⁵ Np. [Badanie dotyczące wdrożenia i monitorowania środków zgodnie z dyrektywą w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej \(SMART 2015/0066\)](#); [Biała księga w sprawie wyzwań i możliwości planu szerokopasmowego UE](#), Analysys Mason, 2019.

²⁶ Np. [sprawozdanie podsumowujące najlepsze praktyki z 2020 r. – wyniki pierwszego etapu prac grupy specjalnej ds. opracowania wspólnego unijnego zestawu narzędzi w zakresie łączności](#); [sprawozdanie Komisji Europejskiej z 2018 r. dotyczące wdrożenia dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej](#); [sprawozdanie BEREC w sprawie wdrożenia dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej](#); [sprawozdanie BEREC dotyczące ustalania cen za dostęp do infrastruktury i roboty budowlane zgodnie z dyrektywą w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej](#).

²⁷ Oceny skutków oraz opinie Rady ds. Kontroli Regulacyjnej są publikowane na [stronie internetowej EUR-Lex](#).

z brakiem informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej lub niepełnymi informacjami w tym zakresie oraz opóźnieniami i wysokimi kosztami procedur udzielania zezwoleń.

Inne środki, określone w sprawozdaniu oceniającym i w wyniku konsultacji publicznych, mające na celu usunięcie większej liczby barier oraz prowadzące do szybszego i bardziej efektywnego wdrażania sieci łączności elektronicznej, nie zostałyby wprowadzone.

Wariant 2: rozszerzenie i wzmocnienie środków w stosunku do dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, wyłączenie sieci o bardzo dużej przepustowości z obowiązków

Ten wariant obejmuje to, co zaproponowano w ramach wariantu 1, ale w formie rozporządzenia. W ramach tego wariantu rozszerzono by ponadto zakres obowiązków w zakresie dostępu, tak aby obejmował on infrastrukturę techniczną (niebędącą częścią sieci) podlegającą kontroli podmiotów sektora publicznego lub będącą ich własnością (chyba że byłoby to nieproporcjonalne) oraz wzmocniono by obowiązki dotyczące udzielania zezwoleń (np. terminy przejściowe, krajowe zwolnienia z wymogu uzyskania zezwolenia oraz równoległe rozpatrywanie wniosków o udzielenie zezwolenia i przyznanie praw drogi). W przeciwieństwie do wariantów 3 i 4 w ramach tego wariantu przewiduje się objęcie sieci o bardzo dużej przepustowości zwolnieniem z obowiązku zapewnienia dostępu i koordynacji robót budowlanych w celu rozwiązania problemów związanych z zachętami inwestycyjnymi (np. nieopłacalnego powielania sieci).

Wariant 3 (preferowany): rozszerzenie i wzmocnienie środków w stosunku do dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej z uwzględnieniem częściowej harmonizacji

W ramach wariantu 3 środki określone w wariantie 2 zostałyby w dużej mierze utrzymane, a ponadto przewidziano wprowadzenie środków w formie rozporządzenia (uwzględniającego rozszerzenie zakresu obowiązku udzielania dostępu do mienia publicznego niebędącego częścią sieci oraz środków dotyczących zezwoleń). Zamiast jednak wprowadzać zwolnienie dla infrastruktury sieci o bardzo dużej przepustowości w ramach tego wariantu zostałyby określone jaśniejsze przepisy dotyczące kluczowych aspektów dostępu do infrastruktury technicznej i koordynacji robót budowlanych (m.in. „sprawiedliwe i rozsądne” warunki dostępu, alternatywne środki dostępu i podział kosztów koordynowanych robót budowlanych). Wariant ten rozwiązałby problem nieopłacalnego powielania sieci dzięki lepszemu określeniu podstaw odmowy dostępu do infrastruktury technicznej lub przypadków, w których wnioski o koordynację robót budowlanych można uznać za nieuzasadnione, co ograniczyłoby je do bardziej szczególnych okoliczności w porównaniu z wariantem 2. Takie przepisy byłyby uzupełnione wytycznymi na poziomie UE w celu zapewnienia spójnego stosowania i zharmonizowanego podejścia do podobnych problemów. W ramach tego wariantu określono by również, że przepisy i procedury dotyczące udzielania zezwoleń powinny być spójne na poziomie krajowym, wspierane przez „punkty kompleksowej obsługi” za pośrednictwem krajowego cyfrowego punktu kompleksowej obsługi, ustalono by, że pozwolenia powinny być w miarę możliwości zatwierdzane w ramach zgody domniemanej, a także zmniejszono by opłaty za zezwolenia do wysokości kosztów administracyjnych. Wdrożenia podlegające zwolnieniom z obowiązku uzyskania pozwolenia zostałyby określone na szczeblu UE, a na szczeblu krajowym zapewniono by spójność procesów udzielania

zezwoleń. Takie bardziej zharmonizowane podejście pozwoliłoby rozwiązać problemy związane z dużą złożonością, terminami i kosztami uzyskiwania zezwoleń.

W celu zwiększenia przejrzystości i dostępu do informacji w ramach wariantu 3 rozszerzono by wymogi informacyjne dotyczące istniejącej infrastruktury technicznej, chyba że byłoby to nieproporcjonalne, oraz planowanych robót budowlanych (proaktywne zgłaszanie wszystkich planowanych robót budowlanych). Oba zestawy informacji musiałyby być dostępne w formacie cyfrowym na platformach i w miarę możliwości być ze sobą połączone. Co więcej, aby rozwiązać problem braku odpowiedniej infrastruktury wewnątrzbudynkowej i dostępu do niej, wariant ten zakłada wprowadzenie obowiązku zapewnienia wewnątrzbudynkowej infrastruktury przystosowanej do technologii światłowodowej oraz światłowodów w budynkach w każdym nowym (lub poddanym ważniejszej renowacji) gospodarstwie domowym. Wariant ten przewiduje również wprowadzenie normalizacji wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej na poziomie krajowym oraz opracowanie wytycznych dotyczących dostępu do infrastruktury wewnątrzbudynkowej na poziomie UE.

Wariant 4: rozszerzenie i wzmocnienie, pełne objęcie mienia prywatnego oraz pełna harmonizacja

Wariant 4 przewiduje maksymalną harmonizację na poziomie UE. Rozporządzenie obejmowałoby wszystkie środki przewidziane w wariantcie 3. W ramach tego wariantu rozszerzono by obowiązki w zakresie dostępu i przejrzystości w celu objęcia mienia prywatnego operatorów niebędącego częścią sieci (np. budynków komercyjnych) oraz obowiązki w zakresie koordynacji robót budowlanych w celu uwzględnienia projektów, które nie są finansowane ze środków publicznych. Wariant ten wymagałby utworzenia jednej platformy cyfrowej dla istniejącej infrastruktury technicznej, planowanych robót budowlanych oraz, nieobowiązkowo, procedur udzielania zezwoleń. Ponadto w ramach tego wariantu wprowadzono by obowiązek normalizacji wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej na szczeblu UE (w porównaniu z normalizacją na szczeblu krajowym przewidzianą w wariantcie 3).

Biorąc pod uwagę wszystkie kryteria oceny, wariant 3 prawdopodobnie pozwoli skuteczniej osiągnąć cele polityki. Zapewnia on również największą unijną wartość dodaną, a jednocześnie gwarantuje, że państwa członkowskie będą odgrywały istotną rolę w określaniu konkretnych przypadków, w których obowiązki mogą nie mieć do nich zastosowania (np. ponieważ zaliczałyby się do kategorii określonych w rozporządzeniu, w przypadku których obowiązki mogą nie mieć zastosowania z kilku powodów lub ponieważ byłyby one nieproporcjonalne). Wydaje się zatem, że wariant 3 pozwoli najskuteczniej zrównoważyć krótkoterminowe koszty wdrażania z korzyściami średnioterminowymi i zmniejszyć niepotrzebne obciążenia regulacyjne.

• **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Proponowane środki wspierają REFIT i są zgodne z celami dotyczącymi uproszczenia i zmniejszenia obciążenia administracyjnego. Celem kilku z proponowanych zmian jest zwiększenie przejrzystości, usprawnienie i uproszczenie przepisów i procedur, ułatwienie stronom zrozumienia ich praw i obowiązków oraz promowanie synergii (na przykład w zakresie koordynacji proponowanej w odniesieniu do renowacji budynków w celu poprawy ich charakterystyki energetycznej). We wniosku przewidziano również opracowanie

wytycznych na poziomie UE (dostęp do infrastruktury technicznej, w tym wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej, oraz niektóre kryteria dostępu i przepisy w zakresie koordynacji robót budowlanych). Wytyczne te powinny ułatwić spójne wdrażanie przepisów, jak również rozwiązywanie potencjalnych sporów.

Wniosek wiąże się z pewnymi krótkoterminowymi kosztami ogólnymi, głównie dla jednostek administracyjnych. Koszty te są związane z ustanowieniem spójnych procedur udzielania zezwoleń oraz cyfrowych punktów kompleksowej obsługi/platform służących do obsługi zezwoleń oraz przekazywania informacji i ich udostępniania. Oczekuje się jednak, że po ustanowieniu tych procedur i punktów kompleksowej obsługi/platform dzięki rozporządzeniu operatorzy sieci łączności elektronicznej uzyskają roczne oszczędności kosztów administracyjnych (szacowane na około 40 mln EUR rocznie). Oszczędności te zostaną osiągnięte dzięki lepszemu dostępowi do sieci i publicznej infrastruktury technicznej niebędącej częścią sieci (około 24 mln EUR rocznie) oraz dzięki obsłudze wniosków o udzielenie zezwolenia (około 15 mln EUR rocznie). Oszczędności uzyskają również organy publiczne, w tym gminy (brak danych szacunkowych). Korzyści te mogą być ewentualnie rozszerzone na inne sektory (poza sektor łączności elektronicznej), jeżeli platformy ds. udzielania zezwoleń zostaną wdrożone i będą wykorzystywane w tych sektorach, tak jak ma to miejsce w kilku państwach członkowskich. Ponadto przedsiębiorstwa budowlane odniosłyby korzyści z wprowadzenia norm dotyczących wewnątrzbudynkowej infrastruktury i okablowania, co powinno zagwarantować bardziej efektywną instalację „światłowodu do domu” w nowych budynkach i w budynkach poddanych ważniejszej renowacji (brak danych szacunkowych)²⁸.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek uwzględnia w pełni prawa i zasady uznane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności proponowane środki są spójne z art. 16 (wolność prowadzenia działalności gospodarczej), art. 17 (prawo własności) i art. 37 (ochrona środowiska).

4. WPLYW NA BUDŻET

Rozporządzenie będące przedmiotem wniosku nie ma wpływu na budżet Unii.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Podstawą monitorowania wdrażania będzie sprawozdanie z wykonania rozporządzenia, które zostanie przedłożone Parlamentowi Europejskiemu i Radzie po upływie 5 lat od daty wejścia w życie rozporządzenia. Sprawozdanie to będzie zawierało podsumowanie skutków środków oraz ocenę postępów w realizacji celów, w tym ocenę, czy i jak niniejsze rozporządzenie może w dalszym stopniu przyczyniać się do realizacji celów w zakresie łączności określonych w programie polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. W tym celu Komisja może

²⁸ Załącznik 1 do badania uzupełniającego sporządzonego przez ICF SA, Wavestone SA i Centrum Studiów nad Polityką Europejską przy wsparciu WIK Consult GMBH i EcoAct (zob. przypis 22), w szczególności pkt 1.3, 2.3 i 4.3.

zwrócić się do państw członkowskich o przekazanie informacji opartych na odpowiednich wskaźnikach i mechanizmie okresowego gromadzenia danych, który zostanie opracowany przez Komitet ds. Łączności ustanowiony dyrektywą (UE) 2018/1972.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Artykuł 1 – Przedmiot i zakres stosowania

W art. 1 zaktualizowano zakres dyrektywy z 2014 r. w sprawie realizacji sieci łączności elektronicznej, tj. z ultraszybkich sieci do sieci o bardzo dużej przepustowości, aby dostosować ją do nowych ambitnych celów w zakresie łączności określonych w kodeksie i programie polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie”.

Artykuł 2 – Definicje

W artykule tym zawarto definicje stanowiące uzupełnienie tych określonych w kodeksie, w tym definicję sieci o bardzo dużej przepustowości. Rozszerzono w nim pojęcie „infrastruktury technicznej”, tak aby obejmowało ono mienie publiczne niebędące częścią sieci, oraz wprowadzono nową definicję „wewnątrzbudynkowego okablowania światłowodowego”, a zamiast pojęcia „wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej przystosowanej do szybkich łączy” wprowadzono pojęcie „wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej przystosowanej do technologii światłowodowej”. Co więcej, biorąc pod uwagę szybki rozwój dostawców infrastruktury technicznej dla sieci bezprzewodowych, takich jak „przedsiębiorstwa stawiające maszty antenowe”, oraz ich coraz bardziej znaczącą rolę jako dostawców usług dostępu do infrastruktury technicznej odpowiedniej do instalacji elementów bezprzewodowych sieci łączności elektronicznej, takich jak sieć 5G, definicja „operatora sieci” została rozszerzona poza przedsiębiorstwa udostępniające lub upoważnione do dostarczania sieci łączności elektronicznej oraz operatorów innych rodzajów sieci, takich jak sieci transportowe, gazowe lub elektroenergetyczne, w celu uwzględnienia przedsiębiorstw dostarczających urządzenia towarzyszące, które to przedsiębiorstwa zostają w ten sposób objęte wszystkimi obowiązkami i korzyściami określonymi w rozporządzeniu, z wyjątkiem przepisów dotyczących wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej i dostępu. W artykule zmieniono również definicję „zezwoleń”, aby uwzględnić liczne poziomy procesy decyzyjne, które występują niekiedy w odniesieniu do udzielania zezwoleń, a także doprecyzowano, że roboty budowlane odnoszą się do „wprowadzania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości”, aby ułatwić odniesienia w całym tekście.

Artykuł 3 – Dostęp do istniejącej infrastruktury technicznej

W art. 3 rozszerzono obowiązek w zakresie dostępu na infrastrukturę techniczną, która nie jest częścią sieci, ale jest własnością podmiotów sektora publicznego lub jest przez nie kontrolowana. W artykule tym przewidziano również wyjątki dotyczące niektórych kategorii budynków (np. ze względu na bezpieczeństwo i zdrowie publiczne) oraz wprowadzono możliwość powołania przez państwa członkowskie organu koordynującego dostęp do mienia publicznego.

W artykule doprecyzowano powody odmowy dostępu, a ponadto zapobiega on powielaniu obowiązków w zakresie dostępu, jeżeli zostały już nałożone na podstawie kodeksu/zasad pomocy państwa w odniesieniu do tego samego mienia.

W artykule tym przewidziano możliwość wydania przez Komisję wytycznych w sprawie stosowania przepisów dotyczących dostępu.

Artykuł ten opiera się również na precedensie ustanowionym w art. 57 kodeksu w odniesieniu do instalacji punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.

Artykuł 4 – Przejrzystość w odniesieniu do infrastruktury technicznej

W art. 4 nałożono na operatorów sieci i podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolujące taką infrastrukturę obowiązek dostarczania – w formie elektronicznej – minimalnych informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej, w tym informacji georeferencyjnych, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego.

Dostęp do takich minimalnych informacji może być ograniczony, na przykład ze względów bezpieczeństwa lub w przypadku niektórych kategorii budynków. Podobnie obowiązek dostarczenia minimalnych informacji nie będzie miał zastosowania, jeżeli okaże się on nieproporcjonalny w wyniku oceny kosztów i korzyści.

Artykuł 5 – Koordynacja robót budowlanych

W art. 5 wyjaśniono, że obowiązek koordynacji robót budowlanych dotyczy robót budowlanych, które są „finansowane w całości albo w części ze środków publicznych”.

W artykule tym określono, że wnioski o koordynację robót budowlanych należy składać co najmniej dwa miesiące przed przedłożeniem ostatecznego projektu oraz określono przypadki, w których wniosek o koordynację robót budowlanych może zostać uznany za nieuzasadniony.

W artykule przewidziano również możliwość wydania przez Komisję wytycznych w sprawie stosowania przepisów dotyczących koordynacji robót budowlanych.

Artykuł 6 – Przejrzystość w odniesieniu do planowanych robót budowlanych

W art. 6 przewidziano prawo dostępu – za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i w formie elektronicznej – do minimalnych informacji dotyczących wszystkich (publicznych i prywatnych) planowanych robót budowlanych wykonywanych przez operatorów sieci, w tym informacji georeferencyjnych.

Dostęp ten może być ograniczony, np. ze względów związanych z bezpieczeństwem sieci, bezpieczeństwem narodowym lub tajemnicą handlową. Obowiązek w zakresie przejrzystości nie będzie miał zastosowania w określonych okolicznościach, np. w sytuacji wyjątkowej lub z przyczyn związanych z bezpieczeństwem narodowym.

W artykule tym przewidziano wcześniejsze i proaktywne przekazywanie minimalnych informacji dotyczących planowanych publicznych robót budowlanych przez wszystkich operatorów sieci za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego w celu ułatwienia potencjalnej koordynacji robót budowlanych.

Artykuł 7 – Procedury udzielania zezwoleń, w tym praw drogi

W art. 7 wprowadzono nową zasadę dotyczącą spójnych przepisów krajowych regulujących warunki i procedury mające zastosowanie do udzielania zezwoleń, w tym praw drogi. W artykule tym wprowadzono obowiązek składania wniosków w formie elektronicznej za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego.

Upoważniono w nim Komisję do określenia kategorii wdrożeń, które będą wyłączone z obowiązku uzyskania zezwolenia, w drodze aktu wykonawczego.

Artykuł ten zwiększa przejrzystość, ponieważ przewiduje, że wnioski o wydanie pozwolenia na roboty budowlane nie będą uznawane za dopuszczalne, jeżeli minimalne informacje określone w art. 6 nie zostały udostępnione za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego.

Wprowadzono w nim kilka środków mających na celu zapewnienie, aby wnioski o udzielenie zezwolenia, w tym dotyczące praw drogi, były rozpatrywane w przewidzianych prawem terminach, np. krótszy termin uznania wniosku za kompletny, zgoda domniemana lub odszkodowanie za poniesione szkody w wyniku niedotrzymania terminów.

Ponadto w artykule określono, że opłaty i należności związane z udzieleniem zezwolenia, w tym prawa drogi, nie mogą być wyższe niż opłaty administracyjne.

Artykuł 8 – Wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna i przewody światłowodowe

Art. 8 wprowadza obowiązek zapewnienia wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej, punktów dostępu i wewnątrzbudynkowego okablowania światłowodowego w nowych budynkach i budynkach poddanych ważniejszej renowacji. Dotyczy to również budynków w siedzibie użytkownika końcowego, w przypadku gdy są one poddawane renowacji w celu poprawy efektywności energetycznej. Rozszerzono zakres zwolnień, aby rozwiązać problem ewentualnego braku proporcjonalności w odniesieniu do konkretnych lokalizacji na podstawie oceny kosztów i korzyści.

W artykule wprowadzono obowiązek przyjęcia przez państwa członkowskie odpowiednich norm krajowych/specyfikacji technicznych i mechanizmów certyfikacji. Dzięki mechanizmom certyfikacji przedsiębiorstwa mogą wykazać zgodność z tymi normami/specyfikacjami technicznymi i zakwalifikować się do uzyskania obecnie obowiązkowego oznaczenia „infrastruktura przystosowana do technologii światłowodowej”, co jest uzależnione od wydania pozwolenia na budowę.

Artykuł 9 – Dostęp do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej

W art. 9 ustanowiono prawo dla dostawców publicznych sieci łączności elektronicznej do zakończenia ich sieci aż do punktu dostępu oraz dostępu do istniejącej wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej. W artykule tym przewidziano również, że wniosek o udzielenie dostępu do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej może zostać odrzucony, jeśli dostęp do wewnątrzbudynkowego okablowania światłowodowego jest zapewniany zgodnie z obowiązkami nałożonymi na mocy kodeksu lub udzielany na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, również cenowych.

W artykule tym przewidziano możliwość wydania przez Komisję wytycznych w sprawie stosowania przepisów dotyczących dostępu do infrastruktury wewnątrzbudynkowej.

Artykuł 10 – Cyfryzacja

W art. 10 przewidziano utworzenie krajowego cyfrowego punktu kompleksowej obsługi oraz zapewnienie dostępu do narzędzi cyfrowych, zwłaszcza gdy istnieje więcej niż jeden pojedynczy punkt informacyjny lub gdy informacje są przechowywane w innym miejscu, dzięki czemu możliwe jest korzystanie z praw i wypełnianie obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 11 – Rozstrzyganie sporów

Przepis ten zapewnia każdej stronie prawo do skierowania sporu do właściwego krajowego organu ds. rozstrzygania sporów, który musi rozwiązać spór w skróconym terminie (w porównaniu z obecnymi przepisami dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej) i wydać wiążącą decyzję.

Artykuł 12 – Właściwe podmioty

W art. 12 wprowadzono dodatkowe wymogi wzorowane na przepisach instytucjonalnych kodeksu. Obejmują one: (i) bezstronność i niezależność podmiotów sektora publicznego, które są właścicielami infrastruktury technicznej albo ją kontrolują; (ii) strukturalny rozdział organów ds. rozstrzygania sporów i pojedynczych punktów informacyjnych; (iii) wykonywanie uprawnień i korzystanie z zasobów właściwych organów oraz (iv) zwiększenie przejrzystości zadań właściwych organów.

W artykule tym przewidziano również bardziej szczegółowe wymogi dotyczące prawa do odwołania w oparciu o podobne przepisy kodeksu.

Artykuł 13 – Procedura komitetowa

W art. 13 ustalono procedurę komitetową w ramach Komitetu ds. Łączności ustanowionego na podstawie art. 118 ust. 1 dyrektywy (UE) 2018/1972.

Artykuły 14–18 – Przepisy końcowe

Art. 14 i 15 zawierają przepisy końcowe, w tym przepisy dotyczące kar, monitorowania i obowiązków sprawozdawczych. Komitet ds. Łączności opracuje odpowiednie wskaźniki i mechanizm gromadzenia danych.

Art. 16 obejmuje w razie potrzeby środki przejściowe (kontynuacja stosowania niektórych obecnych przepisów dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej) w związku z rozszerzeniem zakresu stosowania na sieć o bardzo dużej przepustowości i opóźnionym stosowaniem niektórych przepisów niniejszego rozporządzenia. W art. 17 i 18 zawarto przepisy uchylające dyrektywę 2014/61/UE oraz przepisy odnoszące się do wejścia w życie i stosowania rozporządzenia.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej oraz uchylające dyrektywę 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²⁹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³⁰,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W ciągu ostatniego dziesięciolecia gospodarka cyfrowa w znacznym stopniu zmieniła rynek wewnętrzny. Wizją Unii jest gospodarka cyfrowa, która niesie trwałe korzyści natury gospodarczej i społecznej w oparciu o doskonałą i bezpieczną łączność dla wszystkich i wszędzie w Europie. Infrastruktura cyfrowa wysokiej jakości oparta na sieciach o bardzo dużej przepustowości stanowi podstawę niemal wszystkich sektorów nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki. Ma ona strategiczne znaczenie dla spójności społecznej i terytorialnej oraz ogólnie w kontekście konkurencyjności i wiodącej roli Unii w dziedzinie technologii cyfrowych. W związku z tym zarówno osoby fizyczne, jak również sektor prywatny i publiczny powinni mieć możliwość uczestniczenia w gospodarce cyfrowej.
- (2) Szybki rozwój techniki, wzrost wykładniczy ruchu w internecie i rosnące zapotrzebowanie na zaawansowaną łączność o bardzo dużej przepustowości nabrały jeszcze większego tempa w czasie pandemii COVID-19. W rezultacie cele określone w agendzie cyfrowej w 2010 r.³¹ zostały w dużej mierze osiągnięte, ale też stały się nieaktualne. Odsetek gospodarstw domowych posiadających dostęp do internetu

²⁹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

³⁰ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

³¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, 19.05.2010, COM(2010) 245.

o przepustowości 30 Mb/s wzrósł z 58,1 % w 2013 r. do 90 % w 2022 r. Zapewnienie dostępności łączy o przepustowości tylko 30 Mb/s nie jest już dostosowane do przyszłych wyzwań i nie jest spójne z nowymi celami określonymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972³² w zakresie zapewnienia łączności i powszechnej dostępności sieci o bardzo dużej przepustowości. W związku z tym w decyzji (UE) 2022/2481 Parlamentu Europejskiego i Rady³³ UE określiła zaktualizowane cele na 2030 r., które lepiej odpowiadają przewidywanym przyszłym potrzebom w zakresie łączności i w ramach których wszystkie europejskie gospodarstwa domowe powinny być objęte siecią gigabitową, a wszystkie obszary zaludnione – siecią 5G.

- (3) Aby osiągnąć te cele, prowadzona polityka musi doprowadzić do przyspieszenia i obniżenia kosztów wdrażania stacjonarnych i bezprzewodowych sieci o bardzo dużej przepustowości na całym terytorium Unii, w tym poprzez stosowne planowanie, koordynację i zmniejszenie obciążeń administracyjnych.
- (4) Dyrektywa 2014/61/UE, która została przyjęta, aby zaspokoić potrzebę prowadzenia polityki mającej na celu obniżenie kosztów zapewnienia dostępu szerokopasmowego, obejmowała środki dotyczące współdzielenia infrastruktury, koordynacji robót budowlanych oraz zmniejszenia obciążeń administracyjnych. Aby jeszcze bardziej ułatwić wdrażanie sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym sieci światłowodowych i sieci 5G, Rada Europejska w konkluzjach w sprawie kształtowania cyfrowej przyszłości Europy z dnia 9 czerwca 2020 r. wezwała do przyjęcia pakietu dodatkowych środków wspomagających bieżące i nowe potrzeby w zakresie budowy sieci, w tym poprzez przegląd dyrektywy 2014/61/UE.
- (5) Rozbudowa sieci o bardzo dużej przepustowości (zdefiniowanych w dyrektywie (UE) 2018/1972) w całej Unii wymaga znaczących inwestycji, z których dużą część stanowią koszty robót inżynieryjno-budowlanych. Wspólne korzystanie z infrastruktury technicznej ograniczyłoby konieczność wykonywania kosztownych robót inżynieryjno-budowlanych i zwiększyłoby skuteczność rozbudowy zaawansowanych sieci szerokopasmowych.
- (6) Znaczna część kosztów wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości wynika z nieefektywnych rozwiązań stosowanych w procesie realizacji związanych z: (i) wykorzystaniem istniejącej infrastruktury pasywnej (np. przewodów, kanałów kablowych, studzienek, szafek ulicznych, słupów, masztów, anten, słupów kratowych i innych pomocniczych elementów infrastruktury); (ii) wąskimi gardłami związanymi z koordynacją robót budowlanych; (iii) uciążliwymi procedurami administracyjnymi dotyczącymi udzielania zezwoleń oraz (iv) wąskimi gardłami utrudniającymi wdrażanie sieci wewnątrz budynków, co powoduje powstawanie znacznych barier finansowych, w szczególności na obszarach wiejskich.

³² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 36).

³³ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz.U. L 323 z 19.12.2022, s. 4).

- (7) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE³⁴, która została przyjęta w celu zaspokojenia potrzeby prowadzenia polityki mającej na celu obniżenie kosztów zapewnienia dostępu szerokopasmowego, obejmowała środki dotyczące współdzielenia infrastruktury, koordynacji robót budowlanych oraz zmniejszenia obciążeń administracyjnych. Aby jeszcze bardziej ułatwić wdrażanie sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym sieci światłowodowych i sieci 5G, Rada Europejska w konkluzjach w sprawie kształtowania cyfrowej przyszłości Europy z dnia 9 czerwca 2020 r. wezwała do przyjęcia pakietu dodatkowych środków wychodzących naprzeciw bieżącym i nowym potrzebom w zakresie budowy sieci, w tym poprzez przegląd dyrektywy 2014/61/UE.
- (8) Środki przewidziane w dyrektywie 2014/61/UE przyczyniły się do zmniejszenia kosztów wdrażania szybkich sieci łączności elektronicznej. Środki te należy jednak wzmocnić, aby jeszcze bardziej zmniejszyć koszty i przyspieszyć wdrażanie sieci.
- (9) Środki mające na celu zwiększenie efektywności wykorzystania istniejącej infrastruktury publicznej i prywatnej oraz zmniejszenie kosztów nowych robót inżyniersko-budowlanych i przeszkód utrudniających ich wykonywanie powinny w istotny sposób przyczynić się do zapewnienia szybkiego i powszechnego wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości. Środki te powinny przyczynić się do utrzymania efektywnej konkurencji bez niekorzystnego wpływu na bezpieczeństwo, ochronę i sprawne funkcjonowanie istniejącej infrastruktury.
- (10) Niektóre państwa członkowskie przyjęły środki mające na celu zmniejszenie kosztów zapewnienia dostępu szerokopasmowego, w tym środki, których zakres wykracza poza przepisy dyrektywy 2014/61/UE. Środki te nadal jednak znacznie się różnią w poszczególnych państwach członkowskich, a wyniki ich stosowania są zróżnicowane w całej Unii. Przełożenie niektórych z tych rozwiązań na skalę całej Unii oraz wprowadzenie nowych wzmocnionych środków mogłoby istotnie przyczynić się do lepszego funkcjonowania jednolitego rynku cyfrowego. Ponadto zróżnicowane wymogi regulacyjne i niespójne wdrażanie przepisów unijnych niekiedy uniemożliwiają współpracę między zakładami użyteczności publicznej. Różnice mogą również powodować bariery wejścia dla nowych przedsiębiorstw udostępniających publiczne sieci łączności elektronicznej lub urządzenia towarzyszące lub upoważnionych do dostarczania takich sieci lub urządzeń, które to przedsiębiorstwa zdefiniowano w dyrektywie (UE) 2018/1972 („operatorzy”). Różnice te mogą również ograniczać nowe możliwości rynkowe, co utrudnia rozwój rynku wewnętrznego użytkowania i wdrażania infrastruktury technicznej na potrzeby sieci o bardzo dużej przepustowości. Co więcej, środki przedstawione w krajowych planach działania i sprawozdaniach z wdrażania przyjętych przez państwa członkowskie na podstawie zalecenia Komisji (UE) 2020/1307³⁵ nie obejmują wszystkich obszarów dyrektywy 2014/61/UE ani nie odnoszą się do wszystkich kwestii w sposób spójny i kompletny.

³⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej (Dz.U. L 155 z 23.5.2014, s. 1).

³⁵ Zalecenie Komisji (UE) 2020/1307 z dnia 18 września 2020 r. w sprawie wspólnego unijnego zestawu narzędzi służących zmniejszeniu kosztów wprowadzania sieci o bardzo dużej przepustowości oraz zapewnieniu terminowego i sprzyjającego inwestycjom dostępu do widma radiowego 5G, aby wspierać łączność z myślą o odbudowie gospodarki po kryzysie związanym z COVID-19 w Unii (Dz.U. L 305 z 21.9.2020, s. 33).

Taka sytuacja ma miejsce pomimo tego, że niezbędne jest podjęcie działań w całym procesie wdrażania i we wszystkich sektorach, aby osiągnąć spójny i znaczący wpływ.

- (11) Celem niniejszego rozporządzenia jest wzmocnienie oraz ujednolicenie praw i obowiązków mających zastosowanie w całej Unii, aby przyspieszyć wdrażanie sieci o bardzo dużej przepustowości oraz koordynację między sektorami. Z powodu utrzymującej się fragmentacji rynków łączności elektronicznej na poszczególnych rynkach krajowych przedsiębiorstwa udostępniające lub upoważnione do dostarczania sieci łączności elektronicznej nie mogą osiągnąć korzyści skali. Może to mieć silny pośredni wpływ na handel transgraniczny i transgraniczne świadczenie usług, ponieważ wiele usług można świadczyć tylko wtedy, gdy w całej Unii istnieje odpowiednio wydajna sieć. Niniejsze rozporządzenie, oprócz zapewnienia równych warunków działania, nie uniemożliwia stosowania środków krajowych zgodnych z prawem Unii, które służą promowaniu wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej lub umożliwiają bardziej efektywne wdrażanie nowej infrastruktury technicznej dzięki uzupełnieniu praw i obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu. Przykładowo państwa członkowskie mogłyby rozszerzyć przepisy dotyczące koordynacji robót budowlanych również na projekty finansowane ze środków prywatnych lub wprowadzić wymóg, aby więcej informacji na temat infrastruktury technicznej lub planowanych robót budowlanych było przekazywanych do pojedynczego punktu informacyjnego w formie elektronicznej, pod warunkiem że nie naruszają one prawa Unii, w tym przepisów niniejszego rozporządzenia.
- (12) Aby zapewnić pewność prawa, w tym w odniesieniu do szczegółowych środków regulacyjnych nałożonych na podstawie tytułu II rozdziału II–IV dyrektywy (UE) 2018/1972 oraz dyrektywy 2002/77/WE³⁶, przepisy tych dyrektyw powinny mieć pierwszeństwo przed przepisami niniejszego rozporządzenia.
- (13) Dla operatorów sieci łączności elektronicznej, w szczególności nowych podmiotów na rynku, o wiele bardziej wydajne może być wykorzystywanie już istniejącej infrastruktury technicznej, w tym należącej do innych przedsiębiorstw użyteczności publicznej, na potrzeby rozbudowy sieci o bardzo dużej przepustowości lub wprowadzania urządzeń towarzyszących. Dotyczy to w szczególności obszarów, na których nie jest dostępna odpowiednia sieć łączności elektronicznej lub na których budowa nowej infrastruktury technicznej może być nieopłacalna. Ponadto synergie między sektorami mogą znacząco ograniczyć zapotrzebowanie na wykonywanie robót budowlanych związanych z wdrażaniem sieci o bardzo dużej przepustowości. Ponowne wykorzystanie może również przyczynić się do zmniejszenia kosztów społecznych i środowiskowych związanych z takimi robotami, takich jak zanieczyszczenie, uciążliwości i zatory komunikacyjne. Z tego względu niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie nie tylko do operatorów, ale również do właścicieli lub podmiotów uprawnionych do użytkowania rozległej i wszechobecnej infrastruktury technicznej, w ramach której można umieścić elementy sieci łączności elektronicznej, takie jak sieci techniczne wykorzystywane do dostarczania usług elektroenergetycznych, gazowych, wodociągowych, kanalizacyjnych i odprowadzania wód opadowych, grzewczych i transportowych. W przypadku podmiotów uprawnionych nie powoduje to zmian jakichkolwiek praw własności osób trzecich.

³⁶ Dyrektywa Komisji 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej ([Dz.U. L 249 z 17.9.2002, s. 21](#)).

- (14) W celu usprawnienia wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości na rynku wewnętrznym w niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić prawa na rzecz przedsiębiorstw, które udostępniają publiczne sieci łączności elektronicznej lub urządzenia towarzyszące (w tym przedsiębiorstw o charakterze publicznym), dostępu do infrastruktury technicznej bez względu na jej położenie, na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach dających się pogodzić z normalnym wykonywaniem praw własności. Obowiązek udzielenia dostępu do infrastruktury technicznej nie powinien naruszać praw właściciela gruntu lub budynku, w którym znajduje się przedmiotowa infrastruktura.
- (15) W szczególności, biorąc pod uwagę szybki rozwój dostawców bezprzewodowej infrastruktury technicznej, takich jak „przedsiębiorstwa stawiające maszty antenowe”, oraz ich coraz bardziej znaczącą rolę jako dostawców usług dostępu do infrastruktury technicznej odpowiedniej do instalacji elementów bezprzewodowych sieci łączności elektronicznej, takich jak sieć 5G, definicję „operatora sieci” należy rozszerzyć poza przedsiębiorstwa udostępniające lub upoważnione do dostarczania sieci łączności elektronicznej oraz operatorów innych rodzajów sieci, takich jak sieci transportowe, gazowe lub elektroenergetyczne, w celu uwzględnienia przedsiębiorstw dostarczających urządzenia towarzyszące, które to przedsiębiorstwa zostają w ten sposób objęte wszystkimi obowiązkami i korzyściami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, z wyjątkiem przepisów dotyczących wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej i dostępu.
- (16) Z uwagi na niski stopień zróżnicowania obiekty techniczne sieci mogą w wielu przypadkach pomieścić jednocześnie wiele różnych elementów sieci łączności elektronicznej bez wpływu na główną świadczoną usługę i przy minimalnych kosztach adaptacji. Elementy te obejmują elementy umożliwiające świadczenie usług dostępu szerokopasmowego o przepustowości wynoszącej co najmniej 100 Mb/s zgodnie z zasadą neutralności technologicznej. W związku z tym infrastruktura techniczna przeznaczona tylko do umieszczenia w niej innych elementów sieci, która sama nie staje się aktywnym elementem sieci – jak w przypadku światłowodu ciemnego – może być zasadniczo wykorzystywana do ulokowania w niej kabli i urządzeń łączności elektronicznej oraz wszelkich innych elementów sieci łączności elektronicznej, niezależnie od jej aktualnego użytkowania lub własności, problemów związanych z bezpieczeństwem lub przyszłych interesów gospodarczych właściciela infrastruktury. Infrastruktura techniczna publicznych sieci łączności elektronicznej może w zasadzie być również wykorzystywana do umieszczania w niej elementów innych sieci. W związku z tym w odpowiednich przypadkach operatorzy publicznych sieci łączności elektronicznej mogą udzielić dostępu do swoich sieci na potrzeby wdrożenia innych sieci. Bez uszczerbku dla realizacji szczególnego interesu ogólnego związanego ze świadczeniem usługi głównej należy równocześnie wspierać synergie między operatorami sieci, tak aby przyczyniały się one do osiągnięcia celów cyfrowych określonych w decyzji (UE) 2022/2481.
- (17) W przypadku braku uzasadnionego wyjątku elementy infrastruktury technicznej, które są własnością podmiotów sektora publicznego lub są przez nie kontrolowane, nawet jeżeli nie stanowią części sieci, mogą również obejmować elementy sieci łączności elektronicznej i powinny być udostępniane w celu ułatwienia instalacji elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, w szczególności sieci bezprzewodowych. Przykładami elementów infrastruktury technicznej są budynki, wejścia do budynków oraz wszelkie inne składniki mienia, w tym wyposażenie ulic, np. latarnie, znaki

uliczne, sygnalizacja świetlna, billboardy, przystanki autobusowe i tramwajowe oraz stacje metra. Obowiązkiem państw członkowskich jest wskazanie konkretnych budynków będących własnością podmiotów sektora publicznego lub kontrolowanych przez nie na ich terytorium, w przypadku których nie można stosować obowiązków w zakresie dostępu, na przykład ze względu na ich wartość architektoniczną, historyczną, religijną lub przyrodniczą.

- (18) Niniejsze rozporządzenie nie powinno powodować uszczerbku dla wszelkich szczegółowych zabezpieczeń niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia publicznego, ochrony i integralności sieci, w szczególności infrastruktury krytycznej – jak określono w prawie krajowym – oraz do zapewnienia, aby główna usługa świadczona przez operatora sieci nie została zakłócona, w szczególności w sieciach wykorzystywanych do dostarczania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przepisy ogólne w prawie krajowym zakazujące operatorom sieci prowadzenia negocjacji dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej dla przedsiębiorstw udostępniających sieci łączności elektronicznej lub urządzenia towarzyszące lub upoważnionych do dostarczania takich sieci lub urządzeń mogłyby jednak uniemożliwić stworzenie rynku dostępu do infrastruktury technicznej. Dlatego takie przepisy ogólne należy znieść. Jednocześnie środki określone w niniejszym rozporządzeniu nie powinny uniemożliwiać państwom członkowskim zachęcania operatorów infrastruktury użyteczności publicznej do udzielania dostępu do infrastruktury poprzez wyłączenie dochodów uzyskiwanych z tytułu udostępniania ich infrastruktury technicznej przy obliczaniu taryf dla użytkowników końcowych z tytułu działalności głównej takiego operatora, zgodnie z obowiązującym prawem Unii.
- (19) W celu zapewnienia pewności prawa i uniknięcia nieproporcjonalnych obciążeń dla operatorów sieci wynikających z jednoczesnego stosowania dwóch odrębnych systemów dostępu do tej samej infrastruktury technicznej infrastruktura techniczna podlegająca obowiązkowi w zakresie dostępu nałożonemu przez krajowe organy regulacyjne na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972 lub obowiązkowi w zakresie dostępu wynikającym ze stosowania unijnych zasad pomocy państwa nie powinna podlegać obowiązkowi w zakresie dostępu określonym w niniejszym rozporządzeniu, dopóki obowiązują wcześniej wspomniane obowiązki w zakresie dostępu. Niniejsze rozporządzenie powinno mieć jednak zastosowanie w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny nałożył obowiązek w zakresie dostępu na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972, który ogranicza możliwość korzystania z danej infrastruktury technicznej. Może to mieć miejsce na przykład w sytuacji, gdy operator planujący podłączenie stacji bazowych wnioskuje o dostęp do istniejącej infrastruktury technicznej, w odniesieniu do której nałożono obowiązki w zakresie dostępu na hurtowym rynku dostępu do usługi dedykowanej przepustowości³⁷.
- (20) Aby zapewnić proporcjonalność i zachować zachęty inwestycyjne, operator sieci lub podmiot sektora publicznego powinien mieć prawo do odmowy dostępu do określonej infrastruktury technicznej z obiektywnych i uzasadnionych przyczyn. W szczególności dana infrastruktura techniczna będąca przedmiotem wniosku o udzielenie dostępu może nie być odpowiednia pod względem technicznym ze względu na szczególne okoliczności lub z powodu braku w danym momencie wolnego miejsca, lub też ze

³⁷ Zalecenie Komisji (UE) 2020/2245 z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie rynków właściwych w zakresie produktów i usług telekomunikacyjnych w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji ex ante zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej, 18 grudnia 2020 r., C(2020) 8750, Dz.U. L 439 z 29.12.2020, s. 23.

względu na odpowiednio wykazane – na przykład w publicznie dostępnych planach inwestycyjnych – zapotrzebowanie na miejsce w przyszłości. Aby zapewnić proporcjonalność i zachować zachęty inwestycyjne, operator sieci lub podmiot sektora publicznego może odmówić dostępu do określonej infrastruktury technicznej. Aby uniknąć potencjalnego zakłócenia konkurencji lub jakiegokolwiek możliwego nadużycia warunków odmowy dostępu, każda taka odmowa powinna być należycie uzasadniona i oparta na obiektywnych i szczegółowych powodach. Przykładowo takie powody nie zostałyby uznane za obiektywne, gdyby przedsiębiorstwo udostępniające lub upoważnione do dostarczania sieci łączności elektronicznej wdrożyło infrastrukturę techniczną dzięki koordynacji robót budowlanych we współpracy z operatorem sieci innym niż operator sieci łączności elektronicznej i odmówiło udzielenia dostępu na podstawie domniemanego braku miejsca na ulokowanie elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, wynikającego z decyzji podjętych przez kontrolowane przez niego przedsiębiorstwo. W takim przypadku może dojść do zakłócenia konkurencji, jeżeli na obszarze, którego dotyczy wniosek o udzielenie dostępu, nie ma innej sieci o bardzo dużej przepustowości. Podobnie, w konkretnych okolicznościach wspólne korzystanie z infrastruktury mogłoby zagrozić bezpieczeństwu lub zdrowiu publicznemu, ochronie i integralności sieci – w tym infrastruktury krytycznej – lub zagrozić świadczeniu usług, które są świadczone za pośrednictwem danej infrastruktury w pierwszej kolejności. Ponadto, jeżeli operator sieci oferuje już realne alternatywne środki hurtowego fizycznego dostępu do sieci łączności elektronicznej, które spełniają potrzeby podmiotu ubiegającego się o dostęp, takie jak światłowód ciemny lub rozdzielanie światłowodu, to udzielenie dostępu do bazowej infrastruktury technicznej mogłoby mieć niekorzystne skutki ekonomiczne dla jego modelu biznesowego, w szczególności dla modelu biznesowego operatorów oferujących wyłącznie usługi hurtowego dostępu, a także na zachęty inwestycyjne. Może to również stwarzać ryzyko nieefektywnego dublowania elementów sieci. Ocena sprawiedliwego i rozsądnego charakteru warunków dotyczących takich alternatywnych środków hurtowego dostępu fizycznego powinna uwzględniać, między innymi, model biznesowy przedsiębiorstwa udostępniającego publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnionego do dostarczania takich sieci oraz konieczność uniknięcia jakiegokolwiek wzmocnienia znaczącej pozycji rynkowej – jeżeli taka istnieje – którejkolwiek ze stron.

- (21) Aby ułatwić ponowne wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej, w przypadku gdy operatorzy zwracają się z wnioskiem o udzielenie dostępu na danym obszarze, operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego będący właścicielami infrastruktury technicznej lub ją kontrolujący powinni przedstawić ofertę wspólnego korzystania z ich obiektów na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach i zasadach, również cenowych, chyba że odmówiono dostępu z obiektywnych i uzasadnionych przyczyn. Podmioty sektora publicznego powinny być również zobowiązane do oferowania dostępu na niedyskryminujących warunkach. W zależności od okoliczności istnieje kilka czynników, które mogą mieć wpływ na warunki, na jakich udzielany jest dostęp. Obejmują one: (i) dodatkowe koszty utrzymania i adaptacji; (ii) zapobiegawcze środki ochronne, jakie należy podjąć w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na bezpieczeństwo, ochronę i integralność sieci; (iii) ustalenia dotyczące odpowiedzialności w przypadku uszkodzeń; (iv) korzystanie z dotacji publicznych na budowę infrastruktury, w tym szczególne warunki i zasady związane z takimi dotacjami lub przewidziane w prawie krajowym zgodnie z prawem unijnym; (v) zdolność realizacji lub udostępnienia infrastruktury o przepustowości wystarczającej do wypełniania obowiązku świadczenia usługi publicznej oraz (vi)

ograniczenia wynikające z przepisów krajowych mające na celu ochronę środowiska, zdrowia publicznego i bezpieczeństwa publicznego lub wynikające z lokalnych lub krajowych celów zakresie Zagospodarowania przestrzennego.

- (22) Inwestycje w infrastrukturę techniczną publicznych sieci łączności elektronicznej lub urządzeń towarzyszących powinny bezpośrednio przyczyniać się do realizacji celów określonych w decyzji (UE) 2022/2481 i ograniczać ryzyko oportunistycznych zachowań. Z tego względu wszelkie obowiązki w zakresie dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej lub koordynacji robót budowlanych powinny w pełni uwzględniać szereg czynników, takich jak: (i) efektywność ekonomiczna takich inwestycji w oparciu o ich profil ryzyka; (ii) harmonogramy zwrotu z inwestycji; (iii) wpływ udzielenia dostępu na konkurencję na rynku niższego szczebla, a w konsekwencji – na ceny i zwrot z inwestycji; (iv) amortyzacja aktywów sieci w chwili złożenia wniosku o udzielenie dostępu; (v) wszelkie uzasadnienie biznesowe przemawiające za realizacją danej inwestycji, w szczególności w przypadku infrastruktury technicznej wykorzystywanej do świadczenia usług sieci o bardzo dużej przepustowości oraz (vi) wszelkie możliwości wspólnego wdrażania sieci uprzednio zaoferowane podmiotowi ubiegającemu się o dostęp.
- (23) Podmioty sektora publicznego będący właścicielami infrastruktury technicznej lub ją kontrolujący mogą nie posiadać wystarczających zasobów, doświadczenia lub niezbędnej wiedzy technicznej, aby prowadzić negocjacje z operatorami w sprawie dostępu. Aby ułatwić podmiotom sektora publicznego dostęp do infrastruktury technicznej, można by wyznaczyć organ, który koordynowałby wnioski o udzielenie dostępu, zapewniałby porady prawne i techniczne na potrzeby negocjowania warunków dostępu oraz udostępniałby istotne informacje na temat takiej infrastruktury technicznej za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego. Podmiot koordynujący mógłby również wspierać podmioty sektora publicznego w przygotowywaniu wzorów umów oraz monitorować wyniki i czas trwania procesu składania wniosków o udzielenie dostępu. Podmiot ten mógłby również ułatwić rozstrzyganie sporów dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej, która jest własnością podmiotów sektora publicznego lub jest przez nie kontrolowana.
- (24) Aby zapewnić spójność podejść wśród państw członkowskich, Komisja – w ścisłej współpracy z Organem Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) – mogłaby przedstawić wytyczne w sprawie stosowania przepisów dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej, w tym między innymi wytyczne dotyczące stosowania sprawiedliwych i rozsądnych warunków. Przy opracowywaniu wytycznych należy odpowiednio uwzględnić opinie zainteresowanych stron i krajowych organów ds. rozstrzygania sporów.
- (25) Operatorzy powinni mieć dostęp do minimalnych informacji dotyczących infrastruktury technicznej i planowanych robót budowlanych na obszarze wdrażania. Dzięki temu będą mogli skutecznie zaplanować wdrożenie sieci o bardzo dużej przepustowości i zapewnić najskuteczniejsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej, odpowiedniej do celu wdrażania takich sieci, oraz planowanych robót budowlanych. Takie określone minimalne informacje stanowią warunek konieczny do przeprowadzenia oceny możliwości wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej lub koordynacji planowanych robót budowlanych na danym obszarze, a także do ograniczenia uszkodzeń istniejącej infrastruktury technicznej. Z uwagi na liczbę zainteresowanych stron (z uwzględnieniem robót budowlanych finansowanych

ze środków publicznych i prywatnych, jak również istniejącej lub planowanej infrastruktury technicznej) oraz w celu ułatwienia dostępu do takich informacji (pomiędzy sektorami i państwami) operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego podlegający obowiązkom w zakresie przejrzystości powinni przekazywać i przechowywać takie minimalne informacje w sposób proaktywny (a nie na wniosek) za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego. Pozwoli to uprościć zarządzanie wnioskami o udzielenie dostępu do takich informacji i umożliwi operatorom wyrażenie zainteresowania uzyskaniem dostępu do infrastruktury technicznej lub koordynowaniem robót budowlanych, w przypadku których terminy mają decydujące znaczenie. Określone minimalne informacje na temat planowanych robót budowlanych należy przekazywać za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, niezwłocznie po uzyskaniu przez operatora sieci dostępu do tych informacji, a w każdym razie, jeżeli wymagane są zezwolenia, nie później niż 3 miesiące przed pierwszym złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia do właściwych organów.

- (26) Określone minimalne informacje powinny zostać udostępnione za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego na proporcjonalnych, niedyskryminujących i przejrzystych warunkach, tak aby operatorzy mogli składać wnioski o udzielenie dostępu do informacji. Pojedynczy punkt informacyjny powinien obejmować repozytorium informacji w formacie elektronicznym, umożliwiające uzyskanie dostępu do informacji i składanie wniosków internetowych przy użyciu narzędzi cyfrowych, takich jak strony internetowe oraz aplikacje i platformy cyfrowe. Udostępniane informacje mogą być ograniczone w celu zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci, w szczególności infrastruktury krytycznej, bezpieczeństwa narodowego lub ochrony uzasadnionych tajemnic operacyjnych i handlowych. Informacje nie muszą być umieszczane w pojedynczym punkcie informacyjnym, o ile zapewnia on dostępność linków do innych narzędzi cyfrowych, takich jak portale internetowe, platformy cyfrowe lub aplikacje cyfrowe, w których informacje te są przechowywane. Pojedynczy punkt informacyjny może oferować dodatkowe funkcje, takie jak dostęp do dodatkowych informacji lub wsparcie procesu składania wniosków o udzielenie dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej lub koordynację robót budowlanych.
- (27) Ponadto, jeżeli wniosek jest uzasadniony, w szczególności z uwagi na potrzebę współdzielenia istniejącej infrastruktury technicznej lub koordynacji robót budowlanych, operatorzy powinni mieć możliwość przeprowadzenia inspekcji na miejscu i zażądania informacji na temat planowanych robót budowlanych na przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminujących warunkach i bez uszczerbku dla zabezpieczeń przyjętych w celu zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci oraz ochrony poufności i tajemnic operacyjnych i handlowych.
- (28) Należy zachęcać do większej przejrzystości w odniesieniu do planowanych robót budowlanych za pośrednictwem pojedynczych punktów informacyjnych. W tym celu można łatwo przekierować upoważnionych operatorów do takich informacji, jeżeli są dostępne. W celu zapewnienia przejrzystości należy również wprowadzić wymóg, aby wnioski o udzielenie zezwolenia były uzależnione od uprzedniej publikacji informacji dotyczących planowanych robót budowlanych za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego.

- (29) Pozostawiona państwom członkowskim możliwość przydzielenia funkcji pojedynczego punktu informacyjnego więcej niż jednemu właściwemu podmiotowi nie powinna mieć wpływu na zdolność tych podmiotów do skutecznego wypełniania tych funkcji. Jeżeli w państwie członkowskim utworzono więcej niż jeden pojedynczy punkt informacyjny, krajowy cyfrowy punkt kompleksowej obsługi wyposażony we wspólny interfejs użytkownika powinien zapewnić bezproblemowy dostęp do wszystkich pojedynczych punktów informacyjnych za pomocą środków elektronicznych. Pojedynczy punkt informacyjny powinien być w pełni zdigitalizowany i zapewniać łatwy dostęp do odpowiednich narzędzi cyfrowych. Umożliwi to operatorom sieci i podmiotom sektora publicznego korzystanie z przysługujących im praw i wypełnianie obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu. Pojedynczy punkt kontaktowy zapewnia szybki dostęp do minimalnych informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej i planowanych robót budowlanych, elektronicznych procedur administracyjnych dotyczących udzielania zezwoleń i praw drogi oraz obowiązujących warunków i procedur. W ramach tych minimalnych informacji pojedynczy punkt informacyjny powinien zapewniać dostęp do informacji georeferencyjnych dotyczących lokalizacji istniejącej infrastruktury technicznej i planowanych robót budowlanych. Aby to ułatwić, państwa członkowskie powinny zapewnić zautomatyzowane narzędzia cyfrowe do przekazywania informacji georeferencyjnych i narzędzia umożliwiające ich konwertowanie na obsługiwane formaty danych. Narzędzia te mogłyby zostać udostępnione operatorom sieci i podmiotom sektora publicznego odpowiedzialnym za dostarczanie tych informacji za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego. W przypadku gdy dane georeferencyjne dotyczące lokalizacji są udostępniane za pośrednictwem innych narzędzi cyfrowych, takich jak geoportal INSPIRE ustanowiony na podstawie dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³⁸, pojedynczy punkt informacyjny mógłby ponadto zapewnić przyjazny dla użytkownika dostęp do tych informacji.
- (30) W celu zapewnienia proporcjonalności i bezpieczeństwa wymóg przekazywania informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego nie musi być stosowany z tych samych powodów, które uzasadniają odrzucenie wniosku o udzielenie dostępu. Przekazywanie informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego mogłoby, w bardzo szczególnych przypadkach, ponadto powodować obciążenia lub być nieproporcjonalne dla operatorów sieci i podmiotów sektora publicznego. Taka sytuacja może mieć miejsce na przykład w przypadku, gdy nie są jeszcze dostępne mapy odpowiednich składników mienia, a ich sporządzenie byłoby bardzo kosztowne, lub gdy oczekuje się, że liczba wniosków o udzielenie dostępu na niektórych obszarach państwa członkowskiego lub w odniesieniu do pewnej konkretnej infrastruktury technicznej będzie bardzo niska. Jeżeli na podstawie szczegółowej analizy kosztów i korzyści można stwierdzić, że przekazywanie informacji jest nieproporcjonalne, operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego nie powinni być zobowiązani do przekazywania takich informacji. Państwa członkowskie powinny przeprowadzić szczegółową ocenę kosztów i korzyści w oparciu o konsultacje z zainteresowanymi stronami na temat zapotrzebowania na dostęp do istniejącej infrastruktury technicznej, przy czym ocena ta powinna być

³⁸ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

regularnie aktualizowana. Proces konsultacji i jego wyniki należy podać do wiadomości publicznej, a konkretną infrastrukturę techniczną, która ma podlegać zwolnieniu z tego obowiązku, należy zgłosić Komisji.

- (31) Aby zapewnić spójność, właściwe podmioty pełniące funkcje pojedynczego punktu informacyjnego, krajowe organy regulacyjne realizujące zadania wynikające z dyrektywy (UE) 2018/1972 lub inne właściwe organy, takie jak organy krajowe, regionalne lub lokalne zarządzające katastrum lub wykonujące dyrektywę 2007/2/WE (INSPIRE), powinny w stosownych przypadkach konsultować się i współpracować ze sobą. Celem takiej współpracy powinno być ograniczenie do minimum działań służących wypełnianiu obowiązków w zakresie przejrzystości nałożonych na operatorów sieci i podmioty sektora publicznego, w tym na przedsiębiorstwa posiadające znaczącą pozycję rynkową, aby zapewnić dostępność informacji na temat ich infrastruktury technicznej. W przypadku gdy wymagany jest inny zbiór danych dotyczących infrastruktury technicznej operatora o znaczącej pozycji rynkowej, taka współpraca powinna prowadzić do utworzenia użytecznych powiązań i synergii między bazą danych dotyczącą znaczącej pozycji rynkowej a pojedynczym punktem informacyjnym oraz do wypracowania proporcjonalnych wspólnych praktyk w zakresie gromadzenia i dostarczania danych, które to praktyki pozwolą uzyskać łatwo porównywalne wyniki. Współpraca powinna również służyć ułatwieniu dostępu do informacji dotyczących infrastruktury technicznej w świetle warunków krajowych. Jeżeli obowiązki regulacyjne zostaną zmienione lub wycofane, strony, których to dotyczy, powinny mieć możliwość uzgodnienia najlepszych rozwiązań w celu dostosowania procesów gromadzenia i dostarczania danych dotyczących infrastruktury technicznej do nowo wprowadzonych wymogów regulacyjnych.
- (32) Obowiązek w zakresie przejrzystości w odniesieniu do koordynacji robót budowlanych nie musi mieć zastosowania do robót budowlanych prowadzonych z przyczyn związanych z bezpieczeństwem narodowym lub w sytuacjach nadzwyczajnych. Może to dotyczyć robót budowlanych realizowanych gdy w odniesieniu do robót inżynieryjno-budowlanych i powiązanych z nimi instalacji występuje ryzyko zagrożenia publicznego wynikającego z procesów degradacji, które są spowodowane przez niszczyielskie czynniki naturalne lub ludzkie; w takiej sytuacji konieczne jest zapewnienie bezpieczeństwa odpowiednich obiektów lub ich rozbiórki. W celu zapewnienia przejrzystości państwa członkowskie powinny powiadomić Komisję o rodzajach robót budowlanych objętych takimi okolicznościami i powinny opublikować informacje o tych robotach za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego.
- (33) Aby zapewnić znaczące oszczędności i ograniczyć niedogodności dla obszaru, na którym wdrażane są nowe sieci łączności elektronicznej, należy zabronić ograniczeń regulacyjnych, które zasadniczo uniemożliwiają operatorom sieci negocjowanie między sobą umów o koordynacji robót budowlanych prowadzących do wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości. W przypadku robót budowlanych niefinansowanych ze środków publicznych niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla możliwości zawierania przez operatorów sieci umów o koordynacji robót budowlanych zgodnie ze swoimi własnymi planami inwestycyjnymi i biznesowymi oraz preferowanymi ramami czasowymi.
- (34) Państwa członkowskie powinny zmaksymalizować skutki robót budowlanych finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych przez

wykorzystywanie pozytywnych efektów zewnętrznych tych robót w różnych sektorach i zapewnienie równych szans w odniesieniu do współdzielenia dostępnej i planowanej infrastruktury technicznej w związku z wdrażaniem sieci o bardzo dużej przepustowości. Nie powinno to mieć negatywnego wpływu na główny cel robót budowlanych finansowanych ze środków publicznych. Złożone w odpowiednim czasie i uzasadnione wnioski dotyczące koordynacji wdrażania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości powinny być jednak uwzględniane, na proporcjonalnych, niedyskryminujących i przejrzystych warunkach, przez operatora sieci wykonującego bezpośrednio lub pośrednio (np. poprzez podwykonawców) dane roboty budowlane. Na przykład operator składający wniosek powinien pokryć wszelkie dodatkowe koszty, w tym koszty spowodowane opóźnieniami, i ograniczyć do minimum zmiany w pierwotnych planach. Takie przepisy nie powinny mieć wpływu na prawo państw członkowskich do rezerwowania przepustowości w przypadku sieci łączności elektronicznej nawet w przypadku braku konkretnych wniosków. Dzięki temu państwa członkowskie będą mogły zaspokoić zapotrzebowanie na infrastrukturę techniczną w przyszłości w celu osiągnięcia maksymalnej wartości robót budowlanych lub przyjęcia środków przyznających podobne prawa do koordynacji robót budowlanych operatorom innych rodzajów sieci, takich jak sieci transportowe, gazowe lub elektroenergetyczne.

- (35) W niektórych przypadkach, w szczególności w odniesieniu do wdrożeń na obszarach wiejskich, oddalonych lub słabo zaludnionych, obowiązek koordynacji robót budowlanych mógłby zagrozić rentowności wdrożeń i ostatecznie zniechęcić do dokonywania inwestycji na warunkach rynkowych. W związku z tym wniosek przedsiębiorstwa udostępniającego publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnionego do dostarczania takich sieci dotyczący koordynacji robót budowlanych w pewnych okolicznościach mógłby zostać uznany za nieuzasadniony. Taka sytuacja może wystąpić w szczególności w przypadku gdy przedsiębiorstwo udostępniające lub upoważnione do dostarczania sieci łączności elektronicznej składające wniosek nie wyraziło zamiaru wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości na danym obszarze (w ramach nowego wdrożenia, modernizacji lub rozbudowy sieci), a wcześniej ogłoszono prognozę lub zaproszenie do złożenia oświadczenia o zamiarze wdrożenia sieci o bardzo wysokiej przepustowości na wyznaczonych obszarach (zgodnie z art. 22 dyrektywy (UE) 2018/1972) lub przeprowadzono konsultacje publiczne zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa. Jeżeli ogłoszono więcej niż jedną prognozę lub więcej niż jedno zaproszenie lub przeprowadzono więcej niż jedno konsultacje publiczne, należy uwzględnić jedynie brak wyrażenia zainteresowania przy ostatniej okazji obejmujący okres, w którym złożono wniosek o koordynację robót budowlanych. W celu zapewnienia możliwości dostępu do wdrożonej infrastruktury w przyszłości przedsiębiorstwo udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnione do dostarczania takich sieci, które realizuje roboty budowlane, powinno zagwarantować, że wdroży infrastrukturę techniczną o wystarczającej przepustowości zgodnie z wytycznymi przedstawionymi przez Komisję. Pozostaje to bez uszczerbku dla przepisów i warunków związanych z przyznawaniem środków publicznych oraz stosowaniem zasad pomocy państwa.
- (36) Aby zapewnić spójność podejść, Komisja – w ścisłej współpracy z Organem Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) – może przedstawić wytyczne w sprawie stosowania przepisów dotyczących koordynacji robót budowlanych, w tym między innymi wytyczne dotyczące podziału kosztów. Przy

opracowywaniu wytycznych należy odpowiednio uwzględnić opinie zainteresowanych stron i krajowych organów ds. rozstrzygania sporów.

- (37) Skuteczna koordynacja może pomóc w zmniejszeniu kosztów i opóźnień oraz zakłóceń podczas wdrażania, które mogą być spowodowane problemami na miejscu. Przykładowo koordynacja robót budowlanych może przynieść wyraźne korzyści w przypadku projektów międzysektorowych dotyczących rozmieszczenia korytarzy 5G wzdłuż szlaków transportowych, takich jak drogi, kolej i śródlądowe drogi wodne. Projekty te często mogą również wiązać się z koniecznością koordynacji prac projektowych lub współprojektowania w oparciu o współpracę na wczesnym etapie pomiędzy uczestnikami projektu. W ramach współprojektowania zainteresowane strony mogą z wyprzedzeniem uzgodnić ścieżki wprowadzania infrastruktury technicznej oraz technologii i sprzęt, które zostaną wykorzystane, jeszcze przed rozpoczęciem koordynacji robót budowlanych. W związku z tym należy jak najszybciej złożyć wniosek o koordynację robót budowlanych.
- (38) W celu ochrony ogólnych interesów krajowych i unijnych może być konieczne uzyskanie wielu różnych zezwoleń na wprowadzenie elementów sieci łączności elektronicznej lub urządzeń towarzyszących. Zezwolenia te mogą obejmować pozwolenia na roboty ziemne, pozwolenia budowlane, pozwolenia w zakresie miejskiego planowania przestrzennego, środowiskowe i inne, jak również prawa drogi. Liczba zezwoleń i praw drogi wymaganych do wdrożenia różnych rodzajów sieci łączności elektronicznej lub urządzeń towarzyszących oraz lokalny charakter wdrożenia mogą oznaczać konieczność stosowania różnych procedur i warunków, co z kolei może powodować trudności przy wdrażaniu sieci. W związku z tym, aby ułatwić wdrażanie, należy uprościć wszystkie przepisy dotyczące warunków i procedur mających zastosowanie do udzielania zezwoleń i praw drogi oraz uspołnić je na szczeblu krajowym. Należy zachować prawa każdego właściwego organu do uczestnictwa w procedurach i do utrzymania swoich uprawnień w zakresie podejmowania decyzji zgodnie z zasadą pomocniczości, ale jednocześnie w pojedynczych punktach informacyjnych powinny być dostępne wszystkie informacje na temat procedur i warunków ogólnych mających zastosowanie do udzielania zezwoleń na roboty budowlane i praw drogi. W ten sposób można osiągnąć uproszczenie oraz zwiększyć wydajność i przejrzystość w odniesieniu do wszystkich operatorów, a w szczególności nowych podmiotów na rynku i mniejszych operatorów, którzy nie są aktywni na danym terenie. Ponadto operatorzy powinni móc składać swoje wnioski o udzielenie zezwoleń i praw drogi w formacie elektronicznym za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego. Operatorzy ci powinni również mieć możliwość wyszukiwania w formacie elektronicznym informacji na temat statusu ich wniosków i tego, czy wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie czy odrzucone.
- (39) Procedury udzielania zezwoleń nie powinny stanowić przeszkód na drodze do inwestycji ani niekorzystnie wpływać na rynek wewnętrzny. W związku z tym państwa członkowskie powinny zapewnić, aby decyzja w sprawie wniosku o udzielenie zezwolenia w sprawach dotyczących wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących została wydana w terminie czterech miesięcy od daty otrzymania pełnego wniosku o udzielenie zezwolenia. Pozostaje to bez uszczerbku dla innych konkretnych terminów lub obowiązków określonych w celu odpowiedniego przeprowadzenia procedury, które mają zastosowanie w odniesieniu do procedury udzielania zezwoleń zgodnie z przepisami krajowymi lub unijnymi. Właściwe organy nie powinny ograniczać ani

utrudniać wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, ani też sprawiać, że ich wdrażanie będzie mniej atrakcyjne pod względem ekonomicznym. W szczególności nie powinny one, w miarę możliwości, stawać na przeszkodzie równoległemu prowadzeniu procedur udzielania zezwoleń i praw dostępu ani wymagać od operatorów uzyskania jednego rodzaju zezwolenia, zanim będą mogli ubiegać się o inne rodzaje zezwoleń. Właściwe organy powinny uzasadnić wszelkie odmowy udzielenia zezwoleń lub praw drogi w zakresie swoich kompetencji na podstawie obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych warunków.

- (40) Aby uniknąć zbędnych opóźnień, właściwe organy muszą stwierdzić kompletność wniosku o udzielenie zezwolenia w terminie 15 dni od jego otrzymania. Wniosek o udzielenie zezwolenia należy uznać za kompletny, chyba że właściwy organ zwróci się do wnioskodawcy o dostarczenie wszelkich brakujących informacji w tym terminie. Ze względu na zasadę równego traktowania i przejrzystości właściwe organy nie powinny uznawać wniosków o udzielenie zezwolenia na roboty budowlane za dopuszczalne, jeżeli minimalne informacje wymagane na podstawie niniejszego rozporządzenia nie zostały udostępnione za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego w terminie 3 miesięcy przed złożeniem pierwszego wniosku o udzielenie zezwolenia do właściwych organów. Jeżeli oprócz zezwoleń wymagane są prawa drogi w celu wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, właściwe organy powinny – na zasadzie odstępstwa od art. 43 dyrektywy (UE) 2018/1972 – udzielić takich praw drogi w terminie 4 miesięcy od otrzymania wniosku. Innych praw drogi, które nie są konieczne w połączeniu z zezwoleniami na roboty budowlane, należy udzielić w terminie 6 miesięcy zgodnie z art. 43 dyrektywy (UE) 2018/1972. Operatorzy, którzy ponoszą szkody w wyniku niedotrzymania przez właściwy organ terminów udzielenia zezwoleń lub praw drogi, powinni mieć prawo do odszkodowania.
- (41) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania art. 7 niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011³⁹. Zwolnienia z wymogu uzyskania zezwolenia określone na poziomie Unii w drodze aktu wykonawczego można stosować w odniesieniu do różnych kategorii infrastruktury (takich jak maszty, anteny, słupy i przewody podziemne) na pewnych określonych warunkach, w przypadku których początkowo mogą być wymagane pozwolenia na budowę, zezwolenia na roboty ziemne lub inne rodzaje zezwoleń. Zwolnienia te można by również stosować w odniesieniu do ulepszeń technicznych prowadzonych prac konserwacyjnych lub instalacyjnych, robót budowlanych na małą skalę, takich jak prace wykopowe, oraz odnawiania zezwoleń.
- (42) Aby zapewnić przeprowadzanie takich procedur udzielania zezwoleń i praw drogi w rozsądnych terminach, idąc za przykładem pewnych inicjatyw podejmowanych na poziomie krajowym, mających na celu modernizację oraz wprowadzenie dobrych praktyk administracyjnych, należy określić zasady upraszczania procedur administracyjnych. Zasady te powinny obejmować między innymi ograniczenie obowiązku uprzedniego uzyskania zezwolenia do przypadków, w których jest to

³⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

konieczne, oraz wprowadzenie zasady dorozumianego udzielenia zezwolenia właściwych organów po upływie określonego czasu. Ponadto kategorie wdrożeń wyłączonych z konieczności uzyskania zezwolenia na podstawie prawa Unii nie powinny dłużej podlegać obowiązkowi uzyskania zezwolenia na podstawie prawa krajowego.

- (43) Aby ułatwić wprowadzanie elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, wszelkie opłaty związane z uzyskaniem zezwolenia innego niż prawa drogi powinny być ograniczone do wysokości kosztów administracyjnych związanych z rozpatrzeniem wniosku o udzielenie zezwolenia zgodnie z zasadami określonymi w art. 16 dyrektywy (UE) 2018/1972. W przypadku praw drogi zastosowanie mają przepisy określone w art. 42 i 43 dyrektywy (UE) 2018/1972.
- (44) Aby osiągnąć cele określone w decyzji (UE) 2022/2481, wszyscy użytkownicy końcowi przebywający w stałych lokalizacjach muszą zostać objęci do 2030 r. siecią gigabitową aż do punktu zakończenia sieci, a wszystkie obszary zaludnione – ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G, zgodnie z zasadą neutralności technologicznej. Należy ułatwić doprowadzenie sieci gigabitowych aż do użytkownika końcowego, w szczególności za pomocą wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej przystosowanej do technologii światłowodowej. Wykonanie minikanalów podczas budowy budynku wiąże się jedynie z niewielkim dodatkowym kosztem, podczas gdy wyposażanie budynków w infrastrukturę gigabitową może stanowić znaczącą część kosztów wdrożenia sieci gigabitowej. W związku z tym wszystkie nowe budynki lub budynki poddawane ważniejszej renowacji powinny być wyposażane w infrastrukturę techniczną i wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe umożliwiające podłączenie użytkowników końcowych do sieci o gigabitowej przepustowości. Nowe budynki wielorodzinne oraz budynki wielorodzinne poddawane ważniejszej renowacji również powinny być wyposażane w punkt dostępu, do którego dostęp ma co najmniej jedno przedsiębiorstwo udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnione do dostarczania takich sieci. Przedsiębiorcy budowlani powinni wykonać ponadto puste kanały prowadzące od każdego lokalu mieszkalnego do punktu dostępu położonego wewnątrz lub na zewnątrz budynku wielorodzinnego. Ważniejsze renowacje istniejących budynków w lokalizacji użytkownika końcowego służące poprawie charakterystyki energetycznej (zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE⁴⁰) umożliwiają również wyposażenie tych budynków w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej, wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe i – w przypadku budynków wielorodzinnych – punkt dostępu.
- (45) Możliwość wyposażenia budynku w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej, punkt dostępu lub wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe może zostać uznana za nieproporcjonalną pod względem kosztów, konkretnie w przypadku nowych budynków jednorodzinnych lub budynków poddawanych generalnym pracom remontowym. Podstawą do tego mogą być obiektywne przesłanki, takie jak indywidualne szacunki kosztów, względy ekonomiczne związane z lokalizacją lub

⁴⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13).

względy konserwatorskie lub środowiskowe (np. w przypadku pewnych kategorii zabytków).

- (46) Potencjalni nabywcy i najemcy powinni być w stanie rozpoznać budynki, które są wyposażone w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej, punkt dostępu oraz wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe i które w związku z tym oferują znaczny potencjał ograniczenia kosztów. Należy również promować przystosowanie budynków do technologii światłowodowej. W związku z tym państwa członkowskie powinny opracować obowiązkowe oznaczenie „infrastruktura przystosowana do technologii światłowodowej” dla budynków wyposażonych w taką infrastrukturę, punkt dostępu i wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (47) Przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnione do dostarczania takich sieci, które wdrażają sieci gigabitowe na danym obszarze, mogą odnieść znaczące korzyści skali, jeżeli mają możliwość zakończenia swojej sieci w punkcie dostępu budynku poprzez wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej i przywrócenie naruszonego obszaru do pierwotnego stanu. Taka możliwość powinna istnieć niezależnie od tego, czy w danej chwili abonent wyraża wyraźne zainteresowanie usługą, i pod warunkiem zminimalizowania oddziaływania na własność prywatną. Jeżeli sieć została doprowadzona do punktu dostępu, to koszt podłączenia dodatkowych klientów jest znacznie niższy, w szczególności w przypadku dostępu do znajdującego się w budynku pionowego segmentu przystosowanego do technologii światłowodowej, jeżeli taki segment już istnieje. Cel ten można osiągnąć również wtedy, gdy sam budynek jest wyposażony w sieć gigabitową, a dowolny dostawca publicznych sieci łączności, który ma w tym budynku aktywnego abonenta, ma dostęp do tej sieci wewnątrzbudynkowej na przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminujących warunkach i zasadach. Może tak być w szczególności w przypadku państw członkowskich, które przyjęły środki określone w art. 44 dyrektywy (UE) 2018/1972.
- (48) Aby przyczynić się do zapewnienia dostępności sieci gigabitowych dla użytkowników końcowych, nowe budynki i budynki poddawane ważniejszej renowacji powinny być wyposażone w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej i wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe, a budynki wielorodzinne – w punkt dostępu. Państwa członkowskie powinny mieć pewną elastyczność, jeżeli chodzi o osiąganie tego celu. W związku z tym celem niniejszego rozporządzenia nie jest harmonizacja przepisów dotyczących odnośnych kosztów, w tym odzyskiwania kosztów wyposażania budynków w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej, wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe i punkt dostępu.
- (49) Zgodnie z zasadą pomocniczości i w celu uwzględnienia uwarunkowań krajowych państwa członkowskie powinny przyjąć normy lub specyfikacje techniczne niezbędne na potrzeby wyposażenia nowych lub poddanych ważniejszej renowacji budynków w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej i wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe, a nowych lub poddanych ważniejszej renowacji budynków wielorodzinnych – w punkt dostępu. W tych normach lub specyfikacjach technicznych należy określić co najmniej: specyfikacje punktu dostępu budynku; specyfikacje interfejsu światłowodowego;

specyfikacje przewodów; specyfikacje gniazd; specyfikacje rur lub mikrokanałów; specyfikacje techniczne niezbędne do zapobiegania ingerencjom w przewody elektryczne, a także minimalny promień zgięcia. Państwa członkowskie powinny uzależnić wydanie zezwoleń na budowę od zgodności danego nowego budynku lub budynku poddawanego generalnym pracom remontowym, wymagającej pozwolenia na budowę, z normami lub specyfikacjami technicznymi, która to zgodność musi zostać stwierdzona na podstawie poświadczonego sprawozdania z badań. Państwa członkowskie powinny również ustanowić systemy certyfikacji do celów stwierdzenia zgodności z normami lub specyfikacjami technicznymi oraz kwalifikacji do uzyskania oznaczenia „infrastruktura przystosowana do technologii światłowodowej”. Aby uniknąć zwiększenia obciążeń administracyjnych związanych z system certyfikacji ustanowionym na podstawie niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny ponadto uwzględnić wymogi proceduralne mające zastosowanie do systemów certyfikacji zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE oraz rozważyć możliwość wspólnego uruchomienia obu procedur składania wniosków.

- (50) Biorąc pod uwagę korzyści społeczne wynikające z cyfrowego włączenia społecznego i ekonomię wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości, w sytuacji gdy nie ma istniejącej pasywnej ani aktywnej infrastruktury przystosowanej do technologii światłowodowej obsługującej lokale użytkowników końcowych ani rozwiązań alternatywnych pozwalających na doprowadzenie sieci o bardzo dużej przepustowości do abonenta, każdy dostawca publicznych sieci łączności powinien mieć prawo do doprowadzenia swojej sieci do prywatnego lokalu na własny koszt pod warunkiem zminimalizowania wpływu na własność prywatną, na przykład, jeżeli jest to możliwe, przez ponowne wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej dostępnej w budynku lub pełne przywrócenie odnośnych miejsc do poprzedniego stanu.
- (51) Wnioski o dostęp do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej powinny być objęte zakresem niniejszego rozporządzenia, natomiast wnioski o dostęp do okablowania światłowodowego – zakresem dyrektywy (UE) 2018/1972. Ponadto wniosek o dostęp do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej może zostać odrzucony, jeżeli dostęp do wewnątrzbudynkowego okablowania światłowodowego jest zapewniany na uczciwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, również cenowych.
- (52) Aby zapewnić spójność podejść, Komisja – w ścisłej współpracy z BEREC – może przedstawić wytyczne w sprawie stosowania przepisów dotyczących dostępu do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej, w tym między innymi wytyczne dotyczące warunków takiego dostępu. Przy opracowywaniu wytycznych należy odpowiednio uwzględnić opinie zainteresowanych stron i krajowych organów ds. rozstrzygania sporów.
- (53) Aby sprzyjać modernizacji i usprawnianiu procedur administracyjnych oraz ograniczyć koszty i czas trwania procedur związanych z wdrażaniem sieci o bardzo dużej przepustowości, pojedyncze punkty informacyjne powinny świadczyć usługi w pełni online. W tym celu pojedyncze punkty informacyjne powinny zapewnić łatwy dostęp do niezbędnych narzędzi cyfrowych, takich jak portale internetowe oraz platformy i aplikacje cyfrowe. Narzędzia te powinny zapewniać skuteczny dostęp do określonych minimalnych informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej i planowanych robót budowlanych oraz możliwość złożenia wniosku o udzielenie informacji. Takie narzędzia cyfrowe powinny również zapewniać dostęp

do elektronicznych procedur administracyjnych dotyczących udzielania zezwoleń i praw drogi oraz powiązanych informacji na temat obowiązujących warunków i procedur. Jeżeli w państwie członkowskim utworzono więcej niż jeden pojedynczy punkt informacyjny, należy zapewnić, aby wszystkie pojedyncze punkty informacyjne były łatwo i bezproblemowo dostępne za pomocą środków elektronicznych za pośrednictwem krajowego cyfrowego punktu kompleksowej obsługi. Punkt ten powinien mieć wspólny interfejs użytkownika zapewniający dostęp do pojedynczych punktów informacyjnych działających online. Krajowy cyfrowy punkt kompleksowej obsługi powinien ułatwiać kontakty między operatorami i właściwymi organami pełniącymi funkcje pojedynczych punktów informacyjnych.

- (54) Państwa członkowskie powinny móc korzystać z narzędzi cyfrowych, takich jak portale internetowe oraz platformy i aplikacje cyfrowe, które mogą być już dostępne na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym, i w razie potrzeby udoskonalać te narzędzia, aby pełniły funkcje pojedynczego punktu informacyjnego, pod warunkiem że narzędzia te spełniają wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu. Wymogi te obejmują dostęp za pośrednictwem krajowego cyfrowego punktu kompleksowej obsługi oraz dostępność wszystkich funkcji określonych w niniejszym rozporządzeniu. Aby zapewnić zgodność z zasadami jednorazowości, minimalizacji danych i rzetelności, państwa członkowskie powinny móc w razie potrzeby zintegrować większą liczbę platform lub aplikacji cyfrowych wspierających pojedyncze punkty informacyjne. Przykładowo platformy lub aplikacje cyfrowe wspierające pojedyncze punkty informacyjne w zakresie istniejącej infrastruktury technicznej mogłyby być połączone lub w pełni lub częściowo zintegrowane z platformami lub aplikacjami dotyczącymi planowanych robót budowlanych i udzielania zezwoleń.
- (55) Aby zapewnić skuteczność pojedynczych punktów informacyjnych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, państwa członkowskie powinny zapewnić odpowiednie zasoby oraz dostępność istotnych informacji dotyczących danego obszaru geograficznego. Informacje te powinny być udostępniane na odpowiednim poziomie szczegółowości, aby zmaksymalizować efektywność w kontekście przydzielonych zadań, w tym w lokalnym katastrze. W tym względzie państwa członkowskie mogłyby rozważyć ewentualne synergie z pojedynczymi punktami kontaktowymi w rozumieniu art. 6 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴¹ oraz innymi planowanymi lub istniejącymi rozwiązaniami w zakresie administracji elektronicznej, a także związane z nimi korzyści skali, tak aby wykorzystać istniejące struktury i maksymalnie zwiększyć korzyści dla użytkowników. Podobnie jednolity portal cyfrowy, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724⁴², powinien być połączony z pojedynczymi punktami informacyjnymi.
- (56) Koszty związane z utworzeniem krajowego cyfrowego punktu kompleksowej obsługi, pojedynczych punktów informacyjnych i narzędzi cyfrowych niezbędnych do zapewnienia zgodności z przepisami niniejszego rozporządzenia mogłyby w całości lub częściowo kwalifikować się do wsparcia finansowego w ramach funduszy unijnych, takich jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – cel szczegółowy:

⁴¹ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym ([Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36](#)).

⁴² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 ([Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1](#)).

bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz ICT na poziomie regionalnym⁴³; program „Cyfrowa Europa”⁴⁴ – cel szczegółowy: wdrażanie i zapewnienie najlepszego wykorzystania zdolności cyfrowych i interoperacyjności oraz Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności⁴⁵ – filary: transformacja cyfrowa oraz inteligentny, zrównoważony wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, w tym spójność gospodarcza, miejsca pracy, produktywność, konkurencyjność, badania naukowe, rozwój i innowacje, a także dobrze funkcjonujący rynek wewnętrzny z silnymi małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP), pod warunkiem że wspomniane punkty są zgodne z odpowiednimi celami i kryteriami kwalifikowalności określonymi dla wspomnianego funduszu.

- (57) W przypadku braku porozumienia co do warunków technicznych i handlowych w trakcie negocjacji handlowych dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej lub koordynacji robót budowlanych każda strona powinna mieć możliwość zwrócenia się do krajowego organu ds. rozstrzygania sporów o narzucenie stronom rozwiązania, tak aby nie dopuścić do przypadków nieuzasadnionej odmowy pozytywnego rozpatrzenia wniosku lub narzucania nieracjonalnych warunków. Przy ustalaniu cen przyznania dostępu do infrastruktury lub podziału kosztów związanych z koordynacją robót budowlanych organ ds. rozstrzygania sporów powinien zapewnić, aby podmiot zapewniający dostęp oraz operatorzy sieci planujący roboty budowlane mieli odpowiednią możliwość odzyskania kosztów związanych z udzieleniem dostępu do swojej infrastruktury technicznej lub z koordynacją ich planowanych robót budowlanych. Należy w tym kontekście uwzględnić odpowiednie wytyczne Komisji, ewentualne szczególne uwarunkowania krajowe, wszelkie wprowadzone struktury taryfowe oraz wszelkie poprzednie środki naprawcze nałożone przez krajowe organy regulacyjne. Organ ds. rozstrzygania sporów powinien przy tym również uwzględnić wpływ dostępu, o który wystąpiono, lub koordynacji planowanych robót budowlanych na plan biznesowy podmiotu zapewniającego dostęp lub operatorów sieci planujących roboty budowlane, w tym ich dokonane lub planowane inwestycje, w szczególności inwestycje w infrastrukturę techniczną, której dotyczy wnioski.
- (58) Aby uniknąć opóźnień we wdrażaniu sieci, krajowy organ ds. rozstrzygania sporów powinien rozstrzygać spory w sposób terminowy, a w każdym razie najpóźniej w terminie 4 miesięcy od otrzymania wniosku o rozstrzygnięcie sporu w przypadku sporów dotyczących dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej oraz w terminie 1 miesiąca w przypadku sporów dotyczących przejrzystości w zakresie infrastruktury technicznej oraz koordynacji i przejrzystości planowanych robót budowlanych. Organy ds. rozstrzygania sporu mogą nie mieć wpływu na wyjątkowe okoliczności uzasadniające opóźnienie w rozstrzygnięciu sporu, jak np. niewystarczające informacje lub brak dokumentacji niezbędnej do podjęcia decyzji, w tym opinii innych

⁴³ Art. 3 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60).

⁴⁴ Art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiającego program „Cyfrowa Europa” oraz uchylającego decyzję (UE) 2015/2240 (Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1).

⁴⁵ Art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

właściwych organów, z którymi należy się skonsultować, lub wysoki stopień złożoności sprawy.

- (59) W przypadku sporów związanych z dostępem do infrastruktury technicznej, planowanymi robotami budowlanymi lub informacjami dotyczącymi infrastruktury technicznej lub planowanych robót budowlanych w celu wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości organ ds. rozstrzygania sporów powinien być uprawniony do rozwiązywania takich sporów w drodze wiążącej decyzji. W każdym przypadku decyzje takiego organu nie powinny przesądzać o braku możliwości skierowania przez każdą ze stron danej sprawy do sądu ani nie powinny uniemożliwiać wcześniejszego lub równoległego uruchomienia mechanizmu pojednawczego służącego formalnemu rozstrzygnięciu sporu, który to mechanizm mógłby mieć formę mediacji lub dodatkowej rundy wymiany opinii.
- (60) Zgodnie z zasadą pomocniczości niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla możliwości powierzenia przez państwa członkowskie przewidzianych w nim zadań regulacyjnych organom, które będą najbardziej odpowiednie do ich wykonywania, zgodnie z krajowym systemem konstytucyjnym dotyczącym przyznawania kompetencji i uprawnień oraz zgodnie z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Aby ograniczyć obciążenie administracyjne, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyznaczenia istniejącego organu lub utrzymania właściwych organów, które są już wyznaczone zgodnie z dyrektywą 2014/61/UE. Informacje dotyczące zadań powierzonych właściwemu organowi lub właściwym organom należy opublikować za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazać Komisji, chyba że zostały one już opublikowane i przekazane zgodnie z dyrektywą 2014/61/UE. Pozostawiona państwom członkowskim możliwość przydzielenia funkcji pojedynczego punktu informacyjnego więcej niż jednemu właściwemu organowi nie powinna mieć wpływu na zdolność tych organów do skutecznego wypełniania tych funkcji.
- (61) Wyznaczony krajowy organ ds. rozstrzygania sporów i właściwy organ pełniący funkcje pojedynczego punktu informacyjnego powinny zapewnić zainteresowanym stronom bezstronność, niezależność i rozdział strukturalny funkcji, a także powinny wykonywać swoje uprawnienia w sposób bezstronny, przejrzysty i terminowy oraz dysponować odpowiednimi kompetencjami i zasobami.
- (62) Państwa członkowskie powinny przewidzieć odpowiednie, skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje na wypadek nieprzestrzegania niniejszego rozporządzenia lub niezastosowania się do wiążącej decyzji wydanej przez właściwe organy, w tym w przypadkach, w których operator sieci lub podmiot sektora publicznego umyślnie lub wskutek rażącego zaniedbania przekazuje wprowadzające w błąd, błędne lub niekompletne informacje za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego.
- (63) Z uwagi na fakt, że cele niniejszego rozporządzenia zmierzającego do ułatwienia wdrażania infrastruktury technicznej odpowiedniej dla sieci o bardzo dużej przepustowości w całej Unii nie mogą zostać osiągnięte w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie ze względu na utrzymujące się różne podejścia oraz powolną i nieskuteczną transpozycję dyrektywy 2014/61/UE, natomiast mogą, ze względu na skalę realizacji sieci i wymagane inwestycje, zostać osiągnięte w większym stopniu na szczeblu unijnym, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną

w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

- (64) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych oraz jest zgodne z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, a w szczególności celem niniejszego rozporządzenia jest zapewnienie pełnego poszanowania prawa do życia prywatnego i ochrony tajemnic handlowych, wolności prowadzenia działalności gospodarczej, prawa własności oraz prawa do skutecznego środka prawnego. Niniejsze rozporządzenie należy stosować zgodnie z tymi prawami i zasadami.
- (65) Niniejsze rozporządzenie zawiera przepisy uwzględniające wszystkie obszary merytoryczne objęte dyrektywą 2014/61/UE, którą należy w związku z tym uchylić.
- (66) Okres sześciu miesięcy pomiędzy wejściem w życie niniejszego rozporządzenia a rozpoczęciem jego stosowania ma zapewnić państwom członkowskim wystarczający czas na dopilnowanie, aby ich przepisy krajowe nie powodowały żadnych przeszkód w jednolitym i skutecznym stosowaniu niniejszego rozporządzenia. Okres sześciu miesięcy pozostaje bez uszczerbku dla zawartych w niniejszym rozporządzeniu przepisów szczegółowych, które dotyczą opóźnionego stosowania przepisów szczegółowych. Państwa członkowskie muszą uchylić przepisy krajowe, które pokrywają się z przepisami niniejszego rozporządzenia lub są z nim sprzeczne, przed rozpoczęciem jego stosowania. Jeżeli chodzi o przyjmowanie nowych przepisów w tym okresie, zgodnie z art. 4 ust. 3 TUE państwa członkowskie mają obowiązek lojalnej współpracy i niepodejmowania działań, które byłyby sprzeczne z przyszłymi przepisami Unii,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma na celu ułatwianie i wspieranie wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości przez promowanie wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej i umożliwianie bardziej efektywnego wdrażania nowej infrastruktury technicznej, tak aby takie sieci mogły być wdrażane szybciej i po niższych kosztach.
2. Jeżeli którykolwiek przepis niniejszego rozporządzenia jest sprzeczny z którymkolwiek przepisem dyrektywy (UE) 2018/1972 lub dyrektywy 2002/77/WE, pierwszeństwo mają odpowiednie przepisy tych dyrektyw.
3. Państwa członkowskie mogą utrzymywać lub wprowadzać środki zgodne z przepisami Unii, które to środki obejmują bardziej szczegółowe przepisy niż te ustanowione w niniejszym rozporządzeniu, w przypadku gdy środki te służą promowaniu wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej lub umożliwiają bardziej efektywne wdrażanie nowej infrastruktury technicznej.
4. W drodze wyjątku od ust. 3 państwa członkowskie nie utrzymują ani nie wprowadzają do prawa krajowego przepisów odbiegających od przepisów określonych w art. 3 ust. 3 i 6, art. 4 ust. 4, art. 5 ust. 2 i 4, art. 6 ust. 2 oraz art. 8 ust. 7 i 8.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje zawarte w dyrektywie (UE) 2018/1972.

Stosuje się również następujące definicje:

- 1) „operator sieci” oznacza:
 - a) operatora zdefiniowanego w art. 2 pkt 29 dyrektywy (UE) 2018/1972;
 - b) przedsiębiorstwo zapewniające infrastrukturę techniczną przeznaczoną do:
 - (i) świadczenia usług w zakresie wytwarzania, przesyłu lub dystrybucji:
 - gazu;
 - energii elektrycznej, w tym oświetlenia publicznego;
 - ogrzewania;
 - wody, w tym również usuwania lub oczyszczania ścieków i nieczystości, zapewniania systemów odwadniania;
 - (ii) świadczenia usług transportowych obejmujących linie kolejowe, drogi, porty i lotniska;
- 2) „infrastruktura techniczna” oznacza:
 - a) dowolny element sieci, który może służyć do umieszczenia w nim innych elementów sieci, przy czym sam nie staje się aktywnym elementem tej sieci, taki jak rurociągi, kanalizacja, maszty, kanały, komory kontrolne, studzienki kanalizacyjne, szafki, instalacje antenowe, wieże i słupy, a także budynki lub wejścia do budynków oraz wszelkie inne zasoby, w tym elementy infrastruktury ulicznej, takie jak latarnie, znaki uliczne, sygnalizację świetlną, billboardy, przystanki autobusowe i tramwajowe oraz stacje metra;
 - b) w przypadku gdy infrastruktura techniczna nie jest częścią sieci i jest własnością podmiotów sektora publicznego lub jest przez nie kontrolowana: budynki lub wejścia do budynków oraz wszelkie inne zasoby, w tym elementy infrastruktury ulicznej, takie jak latarnie, znaki uliczne, sygnalizację świetlną, billboardy, przystanki autobusowe i tramwajowe oraz stacje metra.

Kable, w tym światłowód ciemny, oraz elementy sieci wykorzystywane do dostarczania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zgodnie z art. 2 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184⁴⁶, nie stanowią infrastruktury technicznej w rozumieniu niniejszego rozporządzenia;

⁴⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 435 z 23.12.2020, s. 1).

3) „roboty budowlane” oznaczają każdy całościowy wynik robót budowlanych lub inżyniersko-budowlanych, który samodzielnie wystarcza do spełnienia funkcji ekonomicznej lub technicznej i obejmuje co najmniej jeden element infrastruktury technicznej;

4) „podmiot sektora publicznego” oznacza organ państwowy, regionalny lub lokalny, podmiot prawa publicznego lub stowarzyszenie utworzone przez co najmniej jeden taki organ lub co najmniej jeden taki podmiot prawa publicznego;

5) „podmioty prawa publicznego” oznacza podmiot, który posiada wszystkie poniższe cechy:

a) został utworzony w konkretnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, nie mając charakteru przemysłowego ani handlowego;

b) posiada osobowość prawną;

c) jest finansowany w całości lub w przeważającej części przez państwo, władze regionalne lub lokalne lub inne podmioty prawa publicznego lub jego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych władz lub podmiotów lub ponad połowa członków jego organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez państwo, władze regionalne lub lokalne, bądź przez inne podmioty prawa publicznego;

6) „wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna” oznacza infrastrukturę techniczną lub instalacje w obiekcie użytkownika końcowego, w tym elementy będące współwłasnością, przeznaczoną do umieszczenia w niej przewodowych lub bezprzewodowych sieci telekomunikacyjnych, które umożliwiają dostarczanie usług łączności elektronicznej, oraz łączącą punkt dostępu budynku z punktem zakończenia sieci;

7) „wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe” oznacza przewody światłowodowe w obiekcie użytkownika końcowego, w tym elementy będące współwłasnością, przeznaczone do dostarczania usług łączności elektronicznej, oraz łączące punkt dostępu budynku z punktem zakończenia sieci;

8) „wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna przystosowana do technologii światłowodowej” oznacza wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przeznaczoną do umieszczenia w niej elementów światłowodów;

9) „generalne prace remontowe” oznaczają roboty budowlane lub inżyniersko-budowlane w obiekcie użytkownika końcowego, obejmujące modyfikacje konstrukcyjne całej wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej lub jej znacznej części i wymagające pozwolenia na budowę;

10) „pozwolenie” oznacza bezpośrednią lub pośrednią decyzję lub zbiór decyzji wydanych równocześnie lub kolejno przez jeden właściwy organ lub kilka właściwych organów, które to decyzje są potrzebne przedsiębiorstwu do wykonania robót budowlanych lub inżyniersko-budowlanych niezbędnych do wdrożenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości;

11) „punkt dostępu” oznacza punkt fizyczny znajdujący się wewnątrz lub na zewnątrz budynku, dostępny dla co najmniej jednego przedsiębiorstwa udostępniającego publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnionego do dostarczania takich sieci, za pomocą którego to punktu udostępniane jest połączenie z wewnątrzbudynkową infrastrukturą techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej.

Dostęp do istniejącej infrastruktury technicznej

1. Na pisemny wniosek operatora podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolujące taką infrastrukturę lub operatorzy sieci rozpatrują pozytywnie każdy uzasadniony wniosek o dostęp do infrastruktury technicznej, na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach, również cenowych, na potrzeby wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących. Podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolujące taką infrastrukturę rozpatrują pozytywnie każdy uzasadniony wniosek o dostęp również na niedyskryminujących warunkach i zasadach. W takich pisemnych wnioskach określa się elementy infrastruktury technicznej będącej przedmiotem wniosku o udzielenie dostępu oraz dokładny harmonogram.

2. Przy ustalaniu cen w ramach sprawiedliwych i rozsądnych warunków przyznawania dostępu operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolujące taką infrastrukturę uwzględniają następujące kwestie:

- a) konieczność zapewnienia, aby podmiot zapewniający dostęp miał odpowiednią możliwość odzyskania kosztów związanych z udzieleniem dostępu do swojej infrastruktury technicznej, z uwzględnieniem specyficznych uwarunkowań krajowych oraz wszelkich struktur taryfowych wprowadzonych w celu zapewnienia odpowiedniej możliwości odzyskania kosztów; w przypadku sieci łączności elektronicznej uwzględnia się także wszelkie środki naprawcze nałożone przez krajowy organ regulacyjny;
- b) wpływ dostępu, którego dotyczy wniosek, na plan biznesowy podmiotu zapewniającego dostęp, w tym inwestycje w infrastrukturę techniczną, której dotyczy wniosek o udzielenie dostępu;
- c) w konkretnym przypadku dostępu do infrastruktury technicznej operatorów – efektywność ekonomiczną takich inwestycji w oparciu o ich profil ryzyka, harmonogramy zwrotu z inwestycji, wpływ udzielenia dostępu na konkurencję na rynku niższego szczebla, a w konsekwencji na ceny i zwrot z inwestycji, amortyzację aktywów sieci w chwili złożenia wniosku o udzielenie dostępu, wszelkie uzasadnienie biznesowe stanowiące podstawę inwestycji w chwili jej przeprowadzania, w szczególności w przypadku infrastruktury technicznej wykorzystywanej do świadczenia usług łączności, oraz wszelkie możliwości współinwestowania we wdrażanie infrastruktury technicznej uprzednio zaoferowane podmiotowi ubiegającemu się o dostęp, zwłaszcza zgodnie z art. 76 dyrektywy (UE) 2018/1972, lub równoległego współwdrażania.

3. Operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolujące taką infrastrukturę mogą odmówić dostępu do określonej infrastruktury technicznej na podstawie co najmniej jednego z następujących warunków:

- a) braku technicznej zdolności infrastruktury technicznej, której dotyczy wniosek o udzielenie dostępu, do przyjęcia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, o których mowa w ust. 2;

- b) braku dostępności przestrzeni do ulokowania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, o których mowa w ust. 2, w tym po uwzględnieniu przyszłego, odpowiednio wykazanego, zapotrzebowania podmiotu zapewniającego dostęp na miejsce;
- c) względów bezpieczeństwa i zdrowia publicznego;
- d) obaw dotyczących integralności i bezpieczeństwa sieci, w szczególności krytycznej infrastruktury krajowej;
- e) ryzyka, że planowane usługi łączności elektronicznej mogą spowodować poważne zakłócenia w świadczeniu innych usług za pośrednictwem tej samej infrastruktury technicznej lub
- f) dostępności realnych alternatywnych środków hurtowego fizycznego dostępu do sieci łączności elektronicznej oferowanych przez tego samego operatora sieci, które są odpowiednie do celu zapewniania sieci o bardzo dużej przepustowości, pod warunkiem że taki dostęp jest oferowany na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach.

W przypadku odmowy udzielenia dostępu operator sieci lub podmiot sektora publicznego będący właścicielem infrastruktury technicznej lub kontrolujący taką infrastrukturę informuje, na piśmie, podmiot ubiegający się o dostęp o dostęp o konkretnych i szczegółowych przyczynach takiej odmowy w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania kompletnego wniosku o udzielenie dostępu.

4. Państwa członkowskie mogą ustanowić organ, który będzie koordynował wnioski o udzielenie dostępu do infrastruktury technicznej będącej własnością podmiotów sektora publicznego lub przez nie kontrolowanej, zapewniał porady prawne i techniczne w toku negocjacji warunków dostępu oraz ułatwiał udostępnianie informacji za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, o którym mowa w art. 10.

5. Infrastruktura techniczna, która podlega już obowiązkom w zakresie dostępu nałożonym przez krajowe organy regulacyjne na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972 lub wynikającym ze stosowania unijnych zasad pomocy państwa, nie podlega obowiązkom określonym w ust. 2, 3 i 4, dopóki obowiązują takie obowiązki w zakresie dostępu.

6. Podmioty sektora publicznego będące właścicielami budynków lub budynków określonych kategorii lub kontrolujące takie budynki nie muszą stosować ust. 1, 2 i 3 do tych budynków lub kategorii budynków ze względu na ich wartość architektoniczną, historyczną, religijną lub przyrodniczą, lub ze względu na bezpieczeństwo i zdrowie publiczne. Państwa członkowskie określają takie budynki lub kategorie budynków na swoich terytoriach na podstawie należycie uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów. Informacje dotyczące takich budynków lub kategorii budynków są publikowane za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazywane Komisji.

7. Operatorzy mają prawo oferować dostęp do swojej infrastruktury technicznej do celów wdrażania sieci innych niż sieci łączności elektronicznej lub wprowadzania urządzeń towarzyszących.

8. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa własności właściciela infrastruktury technicznej, w przypadku gdy operator sieci lub podmiot sektora publicznego nie jest jej

właścicielem, oraz dla praw własności jakiegokolwiek innej strony trzeciej, takiej jak właściciele nieruchomości gruntowych i majątku prywatnego.

9. Po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami, krajowymi organami ds. rozstrzygania sporów oraz, w stosownych przypadkach, z innymi właściwymi organami lub agencjami Unii w odpowiednich sektorach Komisja może, w ścisłej współpracy z BEREC, przedstawić wytyczne dotyczące stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 4

Przejrzystość w odniesieniu do infrastruktury technicznej

1. W celu złożenia wniosku o udzielenie dostępu do infrastruktury technicznej zgodnie z art. 3 każdy operator ma prawo dostępu, na wniosek, do następujących minimalnych informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej w formacie elektronicznym za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego:

- a) lokalizacja georeferencyjna i przebieg;
- b) rodzaj i aktualny sposób użytkowania infrastruktury oraz
- c) punkt kontaktowy.

Takie minimalne informacje udostępnia się niezwłocznie, na proporcjonalnych, niedyskryminujących i przejrzystych warunkach, a w każdym razie nie później niż 15 dni od daty złożenia wniosku o udzielenie informacji.

Każdy operator składający wniosek o udzielenie dostępu do informacji na podstawie niniejszego artykułu określa obszar, na którym przewiduje wprowadzenie elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.

Dostęp do minimalnych informacji można ograniczyć tylko wtedy, gdy jest to niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa niektórych budynków będących własnością podmiotów sektora publicznego lub kontrolowanych przez nie, bezpieczeństwa i integralności sieci, bezpieczeństwa narodowego, zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego, bądź też ze względu na poufność lub tajemnice operacyjne i handlowe.

2. Operatorzy sieci oraz podmioty sektora publicznego muszą udostępnić minimalne informacje, o których mowa w ust. 1, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego oraz w formacie elektronicznym do dnia [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 MIESIĘCY]. Na tych samych warunkach operatorzy sieci oraz podmioty sektora publicznego niezwłocznie udostępniają wszelkie zaktualizowane informacje oraz wszelkie nowe minimalne informacje, o których mowa w ust. 1.

3. Na konkretny wniosek operatora operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego rozpatrują pozytywnie uzasadnione wnioski o umożliwienie inspekcji na miejscu w odniesieniu do określonych elementów ich infrastruktury technicznej. We wnioskach tych określa się odpowiednie elementy infrastruktury technicznej związane z planowanym wprowadzeniem elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących. Zgody na inspekcję na miejscu w odniesieniu do określonych elementów infrastruktury technicznej udziela się na proporcjonalnych, niedyskryminujących

i przejrzystych warunkach w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania wniosku, z zastrzeżeniem ograniczeń określonych w ust. 1 akapit czwarty.

4. Ust. 1, 2 i 3 nie muszą mieć zastosowania do krytycznej infrastruktury krajowej określonej w prawie krajowym.

Ust. 1, 2 i 3 nie stosuje się:

- a) w przypadku infrastruktury technicznej, która jest nieprzydatna technicznie do celów wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości lub wprowadzania urządzeń towarzyszących lub
- b) w szczególnych przypadkach, w których obowiązek udostępnienia informacji dotyczących określonej istniejącej infrastruktury technicznej na podstawie ust. 1 akapit pierwszy byłby nieproporcjonalny na podstawie szczegółowej oceny kosztów i korzyści przeprowadzonej przez państwa członkowskie i w oparciu o konsultacje z zainteresowanymi stronami.

Informacje o każdym takim wyjątku są publikowane za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazywane Komisji.

5. Operatorzy, którzy uzyskują dostęp do informacji zgodnie z niniejszym artykułem, muszą zastosować odpowiednie środki, aby zapewnić przestrzeganie poufności oraz tajemnic operacyjnych i handlowych.

Artykuł 5

Koordinacja robót budowlanych

1. Każdy operator sieci ma prawo do negocjowania z operatorami umów dotyczących koordynacji robót budowlanych, w tym podziału kosztów, w celu wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.

2. Każdy operator sieci przy wykonywaniu bezpośrednio lub pośrednio robót budowlanych finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych lub planowaniu takich robót rozpatruje pozytywnie każdy uzasadniony pisemny wniosek o koordynację tych robót budowlanych na przejrzystych i niedyskryminujących warunkach, złożony przez operatorów w celu wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.

Takie wnioski rozpatruje się pozytywnie, pod warunkiem że spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) pozytywne rozpatrzenie wniosku nie spowoduje dodatkowych kosztów niemożliwych do odzyskania, w tym wynikających z dodatkowych opóźnień, dla operatora sieci, który pierwotnie planował odnośne roboty budowlane, bez uszczerbku dla możliwości uzgodnienia podziału kosztów między zainteresowane strony;
- b) operator sieci, który pierwotnie planował odnośne roboty budowlane, zachowa kontrolę nad koordynacją tych robót;

- c) wniosek o koordynację zostanie złożony odpowiednio wcześniej, a w przypadku konieczności uzyskania zezwolenia – co najmniej 2 miesiące przed przedłożeniem ostatecznego projektu właściwym organom do spraw wydawania zezwoleń.

3. Wniosek o koordynację robót budowlanych złożony przez przedsiębiorstwo udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnione do dostarczania takich sieci do przedsiębiorstwa udostępniającego publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnionego do dostarczania takich sieci może zostać uznany za nieuzasadniony, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) wniosek dotyczy obszaru, który podlega któremukolwiek z poniższych elementów:
- (i) prognozie dotyczącej zasięgu sieci szerokopasmowych, w tym sieci o bardzo dużej przepustowości, zgodnie z art. 22 ust. 1 dyrektywy (UE) 2018/1972;
 - (ii) zaproszeniu do zgłaszania zamiaru wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości zgodnie z art. 22 ust. 3 dyrektywy (UE) 2018/1972
 - (iii) albo konsultacjom publicznym w ramach stosowania unijnych zasad pomocy państwa;
- b) przedsiębiorstwo składające wniosek nie wyraziło zamiaru wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości na obszarze, o którym mowa w lit. a), w ramach żadnej z niedawnych procedur wymienionych w tej literze, obejmujących okres, w którym złożono wniosek o koordynację.

Jeżeli wniosek o koordynację zostanie uznany za nieuzasadniony na podstawie akapitu pierwszego, przedsiębiorstwo udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnione do dostarczania takich sieci, które odmawia koordynacji robót budowlanych, wdraża infrastrukturę techniczną o przepustowości wystarczającej do zaspokojenia potencjalnych przyszłych uzasadnionych potrzeb stron trzecich w zakresie dostępu.

4. Ust. 2 i 3 nie muszą mieć zastosowania do robót budowlanych o ograniczonym zakresie, np. pod względem wartości, wielkości lub czasu trwania, ani do krytycznej infrastruktury krajowej. Państwa członkowskie określają rodzaj robót budowlanych uznawanych za roboty o ograniczonym zakresie lub związane z krytyczną infrastrukturą krajową na podstawie należycie uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów. Informacje dotyczące takich rodzajów robót budowlanych są publikowane za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazywane Komisji.

5. Po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami, krajowymi organami ds. rozstrzygania sporów oraz, w stosownych przypadkach, z innymi właściwymi organami lub agencjami Unii w odpowiednich sektorach Komisja może, w ścisłej współpracy z BEREC, przedstawić wytyczne dotyczące stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 6

Przejrzystość w odniesieniu do planowanych robót budowlanych

1. Do celów negocjowania umów dotyczących koordynacji robót budowlanych, o których mowa w art. 5, każdy operator sieci udostępnia w formacie elektronicznym za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego następujące minimalne informacje:

- a) lokalizację georeferencyjną i rodzaj robót;
- b) elementy sieci, których dotyczą roboty;
- c) przewidywaną datę rozpoczęcia robót i czas ich trwania;
- d) w stosownych przypadkach przewidywany termin przedłożenia ostatecznego projektu właściwym organom w celu uzyskania zezwolenia;
- e) punkt kontaktowy.

Operator sieci udostępnia informacje, o których mowa w akapicie pierwszym, w odniesieniu do planowanych robót budowlanych dotyczących jego infrastruktury technicznej. Musi to nastąpić niezwłocznie po uzyskaniu przez operatora sieci dostępu do informacji, a w każdym razie, jeżeli wymagane jest zezwolenie, nie później niż 3 miesiące przed pierwszym złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia do właściwych organów.

Operatorzy mają prawo dostępu do minimalnych informacji, o których mowa w akapicie pierwszym, w formacie elektronicznym, na wniosek, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego. We wniosku o dostęp do informacji określa się obszar, na którym operator składający wniosek przewiduje wprowadzenie elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących. Informacje będące przedmiotem wniosku udostępnia się na proporcjonalnych, niedyskryminujących i przejrzystych warunkach w terminie 1 tygodnia od daty otrzymania wniosku o udzielenie informacji. Dostęp do minimalnych informacji można ograniczyć jedynie w zakresie niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci, bezpieczeństwa narodowego, zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego, poufności lub zachowania tajemnic operacyjnych i handlowych.

2. Ust. 1 nie musi mieć zastosowania do informacji dotyczących robót budowlanych o ograniczonym zakresie, np. pod względem wartości, wielkości lub czasu trwania, w przypadku krytycznej infrastruktury krajowej lub ze względu na bezpieczeństwo narodowe lub w sytuacjach nadzwyczajnych. Państwa członkowskie określają, na podstawie należycie uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów, roboty budowlane, które zostałyby uznane za roboty o ograniczonym zakresie lub dotyczące krytycznej infrastruktury krajowej, a także sytuacje nadzwyczajne lub względy bezpieczeństwa narodowego, które uzasadniałyby wyłączenie z obowiązku udostępnienia informacji. Informacje dotyczące takich robót budowlanych wyłączonych z obowiązków w zakresie przejrzystości są publikowane za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazywane Komisji.

Artykuł 7

Procedura udzielania zezwoleń, w tym praw drogi

1. Właściwe organy nie mogą nadmiernie ograniczać ani utrudniać wprowadzania jakiegokolwiek elementu sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, ani też sprawiać, że ich wprowadzanie będzie mniej atrakcyjne pod względem ekonomicznym. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie przepisy regulujące warunki

i procedury dotyczące udzielania zezwoleń, w tym praw drogi, wymaganych do wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, były spójne na całym terytorium kraju.

2. Właściwe organy udostępniają, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i w formacie elektronicznym, wszystkie informacje na temat warunków i procedur dotyczących udzielania zezwoleń, w tym praw drogi, w tym wszelkie informacje dotyczące zwolnień mających zastosowanie do niektórych lub wszystkich zezwoleń lub praw drogi wymaganych na mocy prawa krajowego lub prawa Unii.

3. Każdy operator ma prawo składać, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i w formacie elektronicznym, wnioski o udzielenie zezwoleń lub praw drogi oraz uzyskać informacje o statusie swojego wniosku.

4. W terminie 15 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku właściwe organy odrzucają wnioski o udzielenie zezwoleń, w tym praw drogi, w przypadku których minimalne informacje nie zostały udostępnione za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, na podstawie art. 6 ust. 1 akapit pierwszy, przez tego samego operatora, który złożył wniosek o udzielenie odnośnego zezwolenia.

5. Właściwe organy udzielają lub odmawiają udzielenia zezwoleń, innych niż prawa drogi, w terminie 4 miesięcy od daty otrzymania kompletnego wniosku.

Kompletność wniosku o udzielenie zezwoleń lub praw drogi jest ustalana przez właściwe organy w terminie 15 dni od daty otrzymania wniosku. Wniosek uznaje się za kompletny, chyba że właściwe organy zwrócą się do wnioskodawcy o dostarczenie w tym terminie wszelkich brakujących informacji.

Akapit pierwszy i drugi pozostają bez uszczerbku dla innych konkretnych terminów lub obowiązków określonych w celu odpowiedniego przeprowadzenia procedury, które mają zastosowanie w odniesieniu do procedury udzielania zezwoleń, w tym postępowania odwoławczego, zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym zgodnym z prawem Unii.

W drodze wyjątku i z uzasadnionych przyczyn określonych przez państwo członkowskie termin 4 miesięcy, o którym mowa w akapicie pierwszym i w ust. 6, może zostać przedłużony przez właściwy organ z urzędu. Każde przedłużenie musi być jak najkrótsze. Państwa członkowskie określają przyczyny uzasadniające takie przedłużenie, publikują je z wyprzedzeniem za pośrednictwem pojedynczych punktów informacyjnych i przekazują je Komisji.

Każda odmowa udzielenia zezwolenia lub prawa drogi musi być należycie uzasadniana na podstawie obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych kryteriów.

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 43 ust. 1 lit. a) dyrektywy (UE) 2018/1792, jeżeli do wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących oprócz zezwoleń wymagane są prawa drogi nad miejscami będącymi własnością publiczną lub prywatną bądź pod takimi miejscami, właściwe organy udzielają takich praw drogi w terminie 4 miesięcy od daty otrzymania wniosku.

7. W przypadku braku odpowiedzi ze strony właściwego organu w terminie 4 miesięcy, o którym mowa w ust. 5 akapit pierwszy, i o ile termin ten nie został przedłużony zgodnie

z ust. 5 akapit czwarty, uznaje się, że zezwolenie zostało udzielone. Ma to zastosowanie również w przypadku praw drogi, o których mowa w ust. 6.

8. Komisja, w drodze aktu wykonawczego, określa kategorie wprowadzania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, które nie podlegają żadnej procedurze udzielania zezwoleń w rozumieniu niniejszego artykułu. Wspomniany akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 13.

9. Właściwe organy nie uzależniają wprowadzania elementów, o których mowa w ust. 8, od jakiegokolwiek indywidualnego zezwolenia w zakresie planowania przestrzennego lub innych indywidualnych uprzednich zezwoleń. Na zasadzie odstępstwa właściwe organy mogą wymagać zezwoleń na wprowadzenie elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących na budynkach lub w miejscach o wartości architektonicznej, historycznej, religijnej lub przyrodniczej chronionych zgodnie z prawem krajowym lub, w razie konieczności, ze względów bezpieczeństwa publicznego.

10. Zezwolenia, inne niż prawa drogi, wymagane do wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących nie podlegają żadnym opłatom niebędącym kosztami administracyjnymi przewidzianymi odpowiednio w art. 16 dyrektywy (UE) 2018/1972.

11. Każdy operator, który poniósł szkody w wyniku niedotrzymania terminów obowiązujących na podstawie ust. 5 i 6, otrzymuje odszkodowanie za poniesione szkody zgodnie z prawem krajowym.

Artykuł 8

Wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna i przewody światłowodowe

1. Wszystkie budynki w lokalizacji użytkownika końcowego, w tym elementy będące współwłasnością, nowo wznoszone lub poddawane generalnym pracom remontowym, w odniesieniu do których wnioski o wydanie pozwolenia na budowę zostały złożone po dniu [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 MIESIĘCY], muszą być wyposażone w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej, aż do punktów zakończenia sieci, a także w wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe.

2. Wszystkie budynki wielorodzinne nowo wznoszone lub poddawane generalnym pracom remontowym, w przypadku których wnioski o wydanie pozwolenia na budowę zostały złożone po dniu [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 MIESIĘCY], muszą być wyposażone w punkt dostępu.

3. Do dnia [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 MIESIĘCY] wszystkie budynki w lokalizacji użytkownika końcowego, w tym ich elementy stanowiące współwłasność, poddawane ważniejszym renowacjom zgodnie z definicją w art. 2 pkt 10 dyrektywy 2010/31/UE muszą być wyposażone w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej, aż do punktów zakończenia sieci, a także w wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe. Wszystkie budynki wielorodzinne poddawane ważniejszym renowacjom zgodnie z definicją w art. 2 pkt 10 dyrektywy 2010/31/UE również muszą być wyposażone w punkt dostępu.

4. Państwa członkowskie przyjmują odpowiednie normy lub specyfikacje techniczne, które są niezbędne do wdrożenia ust. 1, 2 i 3 przed dniem [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 9 miesięcy]. W tych normach lub specyfikacjach technicznych określa się co najmniej:

- a) specyfikacje punktu dostępu budynku i specyfikacje interfejsu światłowodowego;
- b) specyfikacje przewodów;
- c) specyfikacje gniazd;
- d) specyfikacje rur lub mikrokanałów;
- e) specyfikacje techniczne niezbędne do zapobiegania ingerencjom w przewody elektryczne;
- f) minimalny promień zgięcia.

5. Budynki wyposażone zgodnie z niniejszym artykułem kwalifikują się do przyznania im oznaczenia „infrastruktura przystosowana do technologii światłowodowej”.

6. Państwa członkowskie ustanawiają systemy certyfikacji do celów stwierdzenia zgodności z normami lub specyfikacjami technicznymi, o których mowa w ust. 4, oraz kwalifikacji do uzyskania oznaczenia „infrastruktura przystosowana do technologii światłowodowej”, o którym mowa w ust. 5, przed dniem [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 miesięcy]. Państwa członkowskie uzależniają wydanie pozwoleń na budowę, o których mowa w ust. 1 i 2, od spełnienia norm lub specyfikacji technicznych, o których mowa w niniejszym ustępie, na podstawie poświadczonego sprawozdania z badań.

7. Ust. 1, 2 i 3 nie mają zastosowania do niektórych kategorii budynków, w szczególności do budynków jednorodzinnych, w przypadku których zachowanie zgodności z tymi ustępami stanowi nieproporcjonalne obciążenie, zwłaszcza w kategoriach kosztów dla indywidualnych właścicieli lub wspólnot w oparciu o obiektywne czynniki.

8. Ust. 1, 2 i 3 nie mają zastosowania do niektórych rodzajów budynków, takich jak określone kategorie zabytków, budynki o znaczeniu historycznym, budynki wojskowe oraz budynki wykorzystywane do celów bezpieczeństwa narodowego, określonych w prawie krajowym. Państwa członkowskie określają takie kategorie budynków na podstawie należyte uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów. Informacje na temat takich kategorii budynków są publikowane za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazywane Komisji.

Artykuł 9

Dostęp do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej

1. Każdemu dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej, z zastrzeżeniem ust. 3 akapit pierwszy, przysługuje prawo do budowy swojej sieci, na własny koszt, aż do punktu dostępu.

2. Każdemu dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej, z zastrzeżeniem ust. 3, przysługuje prawo dostępu do wszelkiej istniejącej wewnątrzbudynkowej infrastruktury

technicznej do celów wprowadzania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, jeżeli powielanie jest technicznie niemożliwe lub ekonomicznie nieopłacalne.

3. Każdy posiadacz prawa do użytkowania punktu dostępu oraz wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej pozytywnie rozpatruje, na uczciwych i niedyskryminujących warunkach, w stosownych przypadkach również cenowych, wszystkie uzasadnione wnioski o udzielenie dostępu do punktu dostępu i wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej składane przez dostawców publicznych sieci łączności elektronicznej.

Każdy posiadacz prawa do korzystania z punktu dostępu lub wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej może odmówić dostępu, jeśli dostęp do wewnątrzbudynkowego okablowania światłowodowego jest zapewniany zgodnie z obowiązkami nałożonymi na mocy tytułu II rozdziały II–IV dyrektywy (UE) 2018/1972 lub udzielany na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, również cenowych.

4. W przypadku braku dostępnej wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej przystosowanej do technologii światłowodowej każdemu dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej przysługuje prawo do zakończenia swojej sieci w lokalu abonenta pod warunkiem zgody abonenta i pod warunkiem zminimalizowania wpływu na własność prywatną osób trzecich.

5. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa własności właściciela punktu dostępu lub wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej, w przypadku gdy posiadacz prawa użytkowania tej infrastruktury lub punktu dostępu nie jest ich właścicielem, ani praw własności osób trzecich, takich jak właściciele gruntu i budynku.

6. Po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami, krajowymi organami ds. rozstrzygania sporów oraz, w stosownych przypadkach, z innymi właściwymi organami lub agencjami Unii w odpowiednich sektorach Komisja może, w ścisłej współpracy z BEREC, przedstawić wytyczne dotyczące stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 10

Cyfryzacja pojedynczych punktów informacyjnych

1. Pojedyncze punkty informacyjne udostępniają odpowiednie narzędzia cyfrowe, takie jak portale internetowe, platformy cyfrowe lub aplikacje cyfrowe, w celu zapewnienia możliwości wykonywania wszystkich praw online oraz wypełniania wszystkich obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu.

2. W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą połączyć lub całkowicie bądź częściowo zintegrować kilka narzędzi cyfrowych wspierających pojedyncze punkty informacyjne, o których mowa w ust. 1.

3. Państwa członkowskie ustanawiają krajowy cyfrowy punkt kompleksowej obsługi, obejmujący wspólny interfejs użytkownika zapewniający bezproblemowy dostęp do cyfrowych pojedynczych punktów informacyjnych.

Rozstrzyganie sporów

1. Bez uszczerbku dla możliwości skierowania sprawy do sądu każda strona jest uprawniona do skierowania ewentualnego sporu do właściwego krajowego organu ds. rozstrzygania sporów ustanowionego na podstawie art. 12:

- a) jeżeli odmówiono dostępu do istniejącej infrastruktury lub nie osiągnięto porozumienia w zakresie szczegółowych warunków i zasad, w tym w kwestii cen, w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania wniosku o udzielenie dostępu na podstawie art. 3;
- b) w związku z prawami i obowiązkami określonymi w art. 4 i 6, w tym w przypadku gdy informacje, których dotyczy wnioski, nie zostaną udostępnione w terminie 15 dni od daty złożenia wniosku na podstawie art. 4 oraz w terminie 1 tygodnia od daty złożenia wniosku na podstawie art. 6;
- c) jeżeli nie osiągnięto porozumienia dotyczącego koordynacji robót budowlanych zgodnie z art. 5 ust. 2 w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania formalnego wniosku o koordynację robót budowlanych lub
- d) jeżeli nie osiągnięto porozumienia dotyczącego dostępu do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej, o którym mowa w art. 9 ust. 2 lub 3, w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania formalnego wniosku o udzielenie dostępu.

2. Uwzględniając w pełni zasadę proporcjonalności i zasady ustanowione w wytycznych Komisji, krajowy organ ds. rozstrzygania sporów, o którym mowa w ust. 1, wydaje wiążącą decyzję rozstrzygającą spór najpóźniej:

- a) w terminie czterech miesięcy od daty otrzymania wniosku o rozstrzygnięcie sporu w odniesieniu do sporów, o których mowa w ust. 1 lit. a);
- b) w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania wniosku o rozstrzygnięcie sporu w odniesieniu do sporów, o których mowa w ust. 1 lit. b), c) i d).

Terminy te można przedłużyć jedynie w wyjątkowych okolicznościach.

3. Jeżeli chodzi o spory, o których mowa w ust. 1 lit. a), c) i d), decyzja krajowego organu ds. rozstrzygania sporów może polegać na określeniu sprawiedliwych i rozsądnych warunków, w stosownych przypadkach również cenowych.

W przypadku gdy spór dotyczy dostępu do infrastruktury operatora, a krajowym organem ds. rozstrzygania sporów jest krajowy organ regulacyjny, uwzględnia się – w stosownych przypadkach – cele określone w art. 3 dyrektywy (UE) 2018/1972.

4. Przepisy ustanowione w niniejszym artykule stanowią uzupełnienie środków zaskarżenia i procedur zgodnie z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej⁴⁷ i pozostają bez uszczerbku dla tych środków i procedur.

⁴⁷ Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 391).

Właściwe organy

1. Każde z zadań powierzonych krajowemu organowi ds. rozstrzygania sporów jest wykonywane przez co najmniej jeden właściwy organ, którym może być istniejący organ.
2. Krajowy organ ds. rozstrzygania sporów jest prawnie odrębny i funkcjonalnie niezależny od wszelkich operatorów sieci i podmiotów sektora publicznego będących właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolującymi taką infrastrukturę, które są zaangażowane w spór. Państwa członkowskie, które zachowują prawo własności operatorów sieci lub kontrolę nad nimi, zapewniają skuteczne strukturalne oddzielenie funkcji związanych z krajowymi procedurami rozstrzygania sporów oraz funkcji pojedynczego punktu informacyjnego od działań związanych z prawem własności lub kontrolą.
3. Krajowy organ ds. rozstrzygania sporów może pobierać opłaty na pokrycie kosztów wykonywania powierzonych mu zadań.
4. Wszystkie strony uczestniczące w sporze w pełni współpracują z krajowym organem ds. rozstrzygania sporów.
5. Funkcje pojedynczego punktu informacyjnego, o których mowa w art. 3–8 i art. 10, pełni co najmniej jeden właściwy organ wyznaczony przez państwa członkowskie odpowiednio na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym. Do celów pokrycia kosztów pełnienia tych funkcji można pobierać opłaty za korzystanie z pojedynczych punktów informacyjnych.
6. Ust. 2 stosuje się odpowiednio do właściwych organów pełniących funkcje pojedynczego punktu informacyjnego.
7. Właściwe organy wykonują swoje uprawnienia w sposób bezstronny, przejrzysty i terminowy. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy te posiadały wystarczające zasoby techniczne, finansowe i ludzkie do wykonywania przydzielonych im zadań.
8. Państwa członkowskie publikują odpowiednie zadania, które mają być wykonywane przez poszczególne właściwe organy, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, w szczególności w przypadku gdy zadania te zostały przydzielone więcej niż jednemu właściwemu organowi lub gdy przydzielone zadania uległy zmianie. W stosownych przypadkach właściwe organy konsultują się i współpracują ze sobą w sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.
9. Państwa członkowskie zgodnie z niniejszym artykułem powiadamiają Komisję o nazwach poszczególnych właściwych organów pełniących funkcję na mocy niniejszego rozporządzenia oraz o ich odpowiednich obowiązkach do dnia [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE] i o wszelkich zmianach powyższego przed wejściem w życie takiego wyznaczenia lub takich zmian.
10. Od każdej decyzji podjętej przez właściwy organ przysługuje odwołanie, zgodnie z prawem krajowym, do w pełni niezależnego organu odwoławczego, w tym organu o charakterze sądowym. Art. 31 dyrektywy (UE) 2018/1972 stosuje się odpowiednio do wszelkich odwołań na podstawie niniejszego ustępu.

Prawo do odwołania się zgodnie z akapitem pierwszym pozostaje bez uszczerbku dla prawa stron do skierowania sporu do właściwego sądu krajowego.

Artykuł 13

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Łączności ustanowiony na mocy art. 118 ust. 1 dyrektywy (UE) 2018/1972. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 14

Sankcje i odszkodowanie

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji, w tym, w stosownych przypadkach, grzywien i sankcji innych niż karne określonych z góry lub okresowych, mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia oraz wszelkich wiążących decyzji przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia przez właściwe organy, o których mowa w art. 12, oraz wprowadzają wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich wykonania. Przewidziane sankcje muszą być odpowiednie, skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące odpowiedniego odszkodowania finansowego dla osób, które ponoszą szkodę w wyniku wykonywania praw przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 15

Sprawozdanie i monitorowanie

1. Do dnia [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 5 LAT] Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia. Sprawozdanie to będzie zawierało podsumowanie skutków środków określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz ocenę postępów w realizacji jego celów, w tym ocenę, czy i jak niniejsze rozporządzenie może w dalszym stopniu przyczyniać się do realizacji celów w zakresie łączności określonych w decyzji ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r.
2. W tym celu Komisja może zażądać od państw członkowskich informacji, które powinny zostać dostarczone bez nieuzasadnionej zwłoki. W szczególności do dnia [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 MIESIĘCY] państwa członkowskie, w ścisłej współpracy z Komisją, za pośrednictwem Komitetu ds. Łączności ustanowionego na mocy art. 118 dyrektywy (UE) 2018/1972, określą wskaźniki służące odpowiedniemu monitorowaniu stosowania niniejszego rozporządzenia oraz mechanizm zapewniający okresowe gromadzenie danych i składanie Komisji sprawozdań na ten temat.

Artykuł 16

Środki przejściowe

Środki krajowe określające kategorie rozmieszczenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, które nie podlegają żadnej procedurze udzielania zezwoleń w rozumieniu art. 7, i które to środki zostały przyjęte przez państwa członkowskie na podstawie dyrektywy 2014/61/UE lub przed jej wejściem w życie, ale są z nią zgodne, mają nadal zastosowanie do chwili rozpoczęcia stosowania aktu wykonawczego przewidzianego w art. 7 ust. 8 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 17

Utrata mocy

1. Dyrektywa 2014/61/UE traci moc.
2. Odesłania do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia i odczytuje się je zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku.

Artykuł 18

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Rozporządzenie stosuje się od dnia [6 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*